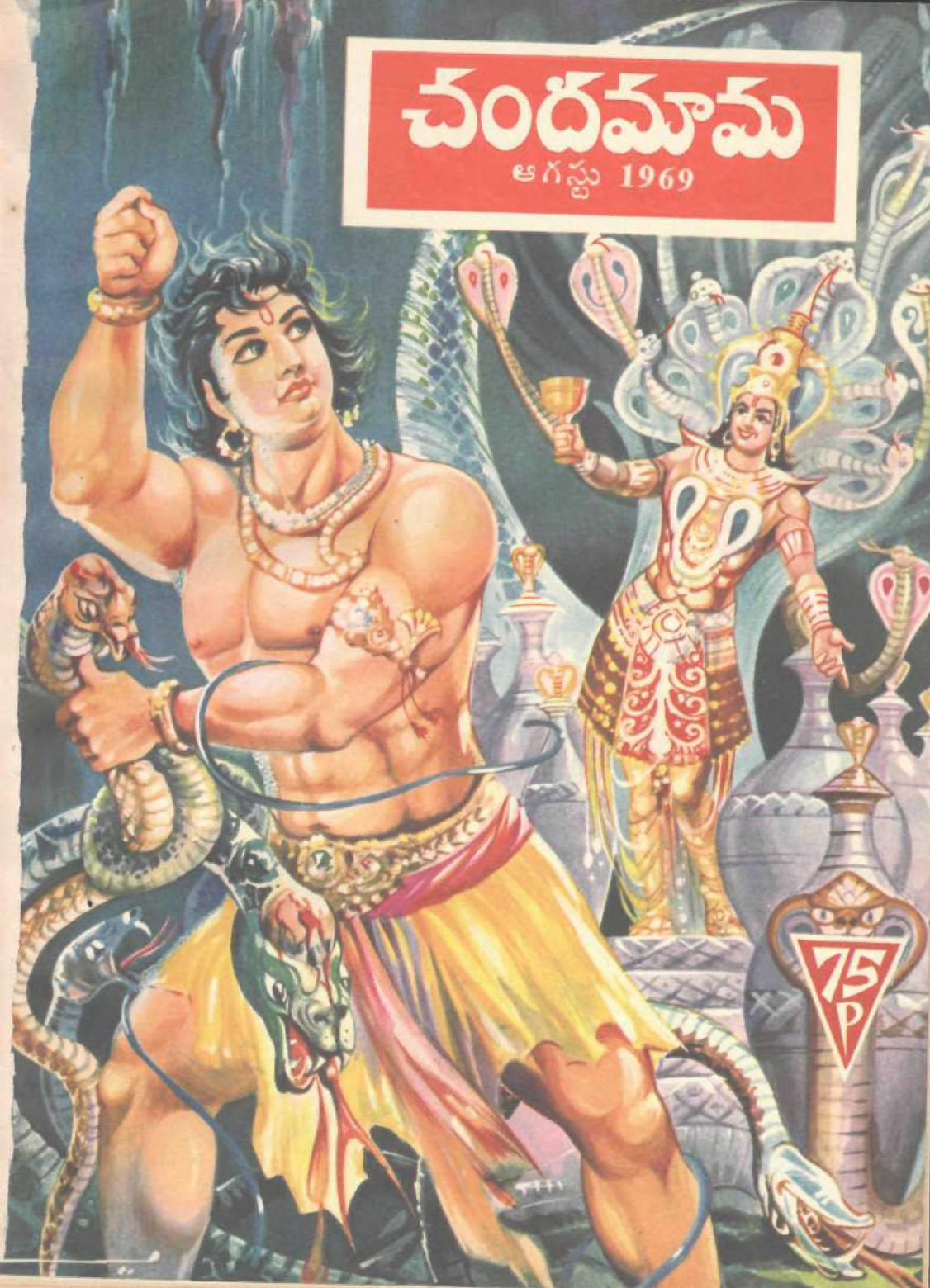

చందమామ

ఆగస్టు 1969

For personal or Official Stationery

CHANDAMAMA PRESS

VADAPALANI :: MADRAS-26.

OFFERS YOU

FINEST PRINTING

EQUIPPED WITH

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH**

BLOCK MAKING

AND A HOST OF OTHERS...

కాలేజ్ రోజుల చెడ్డ శ్వాసను నిరోధించండి దంతక్షయాన్ని నివారించండి!

ఎందుచేతనంటే కాలేజ్ టెంటర్ క్రిమ్తో ఒక్కసారి తోమి నంతనే 85% వరకు నోటి దుర్వాసన మరియు దంతక్షయ కారకులైన సూక్ష్మ క్రిములు తొలగిపోవును.

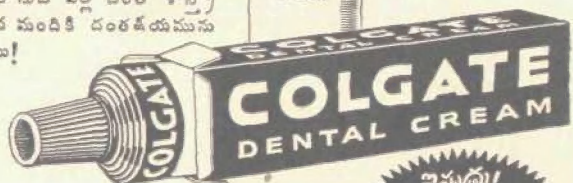
కాలేజ్ 10 మందిలో 7 గురి చెడ్డ శ్వాసను వెంటనే అరికట్టినదని మరియు కాలేజ్ పద్ధతితో బోజనానంతరం పళ్లు తోము కొనుట వల్ల దంత కాయ్ర చర్మిరలో మునుపు ఎప్పుడూ ఎరుగనంత ఎక్కువ మందికి దంతక్షయమును దాగా అరికట్టినదని కాయ్ర పరీక్షలు నిరూపించాయి!

కాలేజ్ లో మాత్రమే యీ ముఖపు ఉన్నది.

ఎంతో చక్కని పిప్పరమెంటు రుచిగా— కాలేజ్ తో వక్రమంగా పళ్లు తోముకోవటం పిల్లలకు చాలా ఇష్టం.

మీకు పొడవు కావాలంటే, ఈ ప్రయోజనాలన్నింటినీ కాలేజ్ టూత్ పౌడరు వల్ల పొందండి... ఒకడక్కా వెలల శరవడి వస్తుంది!

ఇప్పుడు!
సూపర్ వైజ్
కొన్ని...డబ్బు పొదుపు
చేయండి!

శుభ్రమైన, కాడా శ్వాసకు, దంత దంఢం కోసం...

ప్రపంచంలోని ఏ ఒక్క ఇతరబ్రాండ్ పేర్లు కన్నా కాలేజ్ నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు.

OC.G.38 TEL

గృహము మనోహరముగా చిత్రమయముగా ఉండాలంటే!
గృహము అతి ఆధునికముగా నవ నవీనముగా ఉండాలంటే!

ఎప్పుడూ వాడవలసింది

AMARJOTHI FABRICS

BEDSPREADS - FURNISHINGS - FANCY TOWELS

A GREAT NAME

AMARJOTHI
FABRICS

IN HANDLOOMS

తయారీ :

అమర్జోతి ఫ్యాబ్రిక్స్,
పోస్టుబాక్సు నం. 22, కరూర్ (ద.భా.)
బ్రాంచిలు : బొంబాయి—ఢిల్లీ

మద్రాసు విజెంట్లు :

అమర్జోతి ట్రేడర్స్,
99, గౌడన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు : 1
ఫోన్ : 34854

పొదుపునకు...

ప్రకౌశవంతంగా, పరిశు-
భ్రంగా చిరకాలం పొదు-
పుగా పని చేసే లాంపు.
ఎల్లప్పుడూను వాడండి

బెంగాల్

ఇండియాలో శ్రేష్టమైనది
బెంగాల్స్ కౌంటర్ల కొయిల్ లాంపులే
ఎల్లప్పుడూ వాడండి. సమ్మతమైనది.

మీకు చల్లని, ప్రకౌశవంత
మైన వెలుగునిచ్చే లాంపు

బెంగాల్

హంస

పొల తెలుపు లాంపు.

అంత్రదేశీకు సోల్ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు:

జి.ప. పరశురామ్ & కంపెనీ.

11-4-658/2, లకడికాపూల్, హైదరాబాద్. 4-A.P.

మీ ముఖ
సౌందర్యానికి

రెమి®

టాల్కం పౌడర్

ఫోస్‌ఫోమిన్

శక్తిని పెంపొందించును.

ఆకలిని అధికము చేయును.

సహనశక్తిని పోషించును.

శరీరముయొక్క

రోగనిరోధక శక్తిని ఎక్కువ చేయును.

అవును —

కుటుంబము అంతటికి ఫోస్‌ఫోమిన్ వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును.

ఫోస్‌ఫోమిన్...ది కాంప్లెక్స్ విటమినులు మరియు గ్లికోరోఫోస్ ఫేట్లగుల అకుపచ్చని పండ్ల రుచిగల టానిక్

SQUIBB TTT

® ఇ. ఆర్. స్క్విబ్ & సన్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ వారి రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్‌మార్కును చిహ్నం: దీని లైసెన్సు ఉపయోగదారులు కరంచంద్ ప్రెంచెడ్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్

SARABHAI CHEMICALS

Shilpi SC 50 A /67 Tel

Chandamama [Telugu]

August '69

అంధదేశమంతటా అగస్టు 8వ తేదీన విడుదల!

శ్రీ విజయభట్ పూడ్కెస్ వారి

భలేరంగడు

దర్శకత్వం

తాతినేనిరామారావు

నిర్మాత

యన్.యన్.భట్

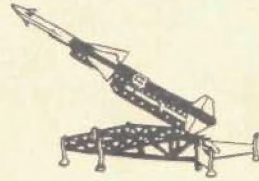
సంగీతం

కె.వి.మహాదేవన్

రాజప్రతినిధి

**ఇవిగో
3 పెద్ద అటవస్తువులు
విద్యాభ్యాసానికి, ఎనోద క్రిడకు**

ట్రా-విక్స్ హెలికాప్టర్ :

ఇది ఎగిరే ఆటవస్తువు, 3 నిమిషాలలో కూర్చవచ్చు మరియు ఆకాశానికి ఎగిరిపోతుంది,
గణిత కొలత బద్ద :

3 - 7 ఏళ్ల మధ్య వయస్సు గల పిల్లలకు అనమూన విద్యాభ్యాసక ఆట వస్తువు.

గైడెడ్ మిస్సైల్ లాంచర్ :

టీవీలో తమ గురుతులను సరిగా గురిచూచి కొద్దే పిల్లలకు నిజంగా విరామ వినోద క్రిడ నిమిత్తం అనలైన ఆట వస్తువు.

TRADE MARK REGD.

నిర్మించువారు :

సింఘానియా అండ్ కపడియా మేన్యు. కం.,

11 06, జి.టి. రోడ్, ఢిల్లీ-32.

ఫెరిపోన్ నెం. 212288.

RANJIT - SK - 1081 A.

"ఆపదల్లో వున్న ఆత్మీయుణ్ణి ఆదుకున్నావారు" "ఆదుకున్నవార్ని ఆదరించేసారు"

"తను కనీశ్వరజీ అందర్నీ కనీశ్వరజీ చేసినారు"

"తను బ్రెమించిన యవతిని పెళ్ళాడలేక జీవితంలో సుఖపడలేనివ్యక్తి"

"తను బ్రెమించిన పడతిని పొందుటకై కోతలు కొనివారు"

"ప్రేమకు అంతస్థులులేవనెవడుతులు" "పైమెరుగులుకొసం ప్రాచులాడే ఆడబిల్లులు"

"భర్త అనురాగాన్ని నోచుకోలేని యవతులు" డబ్బు కొసం నానాగడ్డి తినెవారు"

తెలుగు జీవితంలో జీవితంగా పాత్రలో పాత్రగా

సంభినమయ్యే కథతో కూడిన ఆత్మం.

శ్రీ సారథి స్టూడియోస్

ఆత్మీయులు

సంగీతం: దర్శకత్వం: పాటకర్తలు:
రాజేంద్రరావు * వి.మధుసూదనరావు * సిల్వెస్టర్
నిర్మాత: దుక్కిపాటి మధుసూదనరావు
నవయుగ

HYKA

సవ్యమైన పెంపకానికి రక్తి బోర్నవిటా శక్తి !

ఎదిగే వయసులోని చదువుకొనే పిల్లలకు రోజువారీ బోజనంవలన చేహారే శక్తి చాలదు. వారికి కలిగే శక్తి అంతా చదువులో అటలత్తో హరింపు అయిపోతుంది. పిల్లల సవ్యమైన పెంపకానికి సరియైన బోషణకు అధిక శక్తి చాలా అవసరం. తగిన శక్తిని సమకూర్చేందుకు వారికి ప్రతిరోజూ బోర్నవిటా ఇవ్వాలి. బోర్నవిటాతో పిల్లలు ఆరోగ్యంగా ఉత్సాహంగా ఉండగలరు. యచికరమై శక్తి పోషకమైన బోర్నవిటా కోకో, పాలు, మార్ట్, వంపదారల సంతులిత మిశ్రమము, మరి దీనిని తయారు చేసేవారు — క్యాంబరిన్

Bentons (0209) TEL.

శక్తి, ఉత్సాహం మరియు రుచికొసం - **బోర్నవిటా!**

ఈ క్షణంలో
మీ టూత్ పేస్టు
దంతక్షయాన్ని నిరోధిస్తున్నదా?

సిగ్నల్ మీ దంతాలను
రక్షిస్తుంది ఇరవైనాలుగు గంటలూ

సిగ్నల్ లోని యెక్జి చారలు
కటిగేయున్నాయి, దంతక్షయ
కారకాలైన సూక్ష్మ క్రిములను
నివారించే 'పాక్స్ క్లోరిఫిన్'

రింటాస్-5G, 22-77 TL

హిందూస్థాన్-రీవర్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తి

మీ ముఖ
సాందర్యానికి

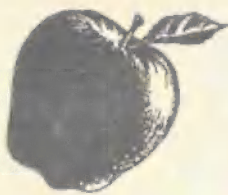
రమి R

టాల్కం పౌడర్

ఫోస్‌ఫోమిన్

శక్తిని వెంపొందించును.

ఆకలిని అధికము చేయును.

సహనశక్తిని హెచ్చించును.

శరీరముయొక్క

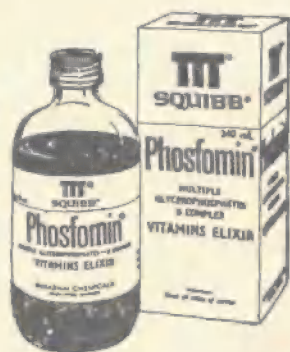

రోగనిరోధక శక్తిని ఎక్కువ చేయును.

అవును —

కుటుంబము అంతటికి ఫోస్‌ఫోమిన్ వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును.

ఫోస్‌ఫోమిన్...ది కాంప్లెక్స్ విటమినులు పుష్టిపర్
గ్లికోఫోస్ ఫేట్లుగల అకుపచ్చని పండ్ల రుచిగల టానిక్

SQUIBB TIT

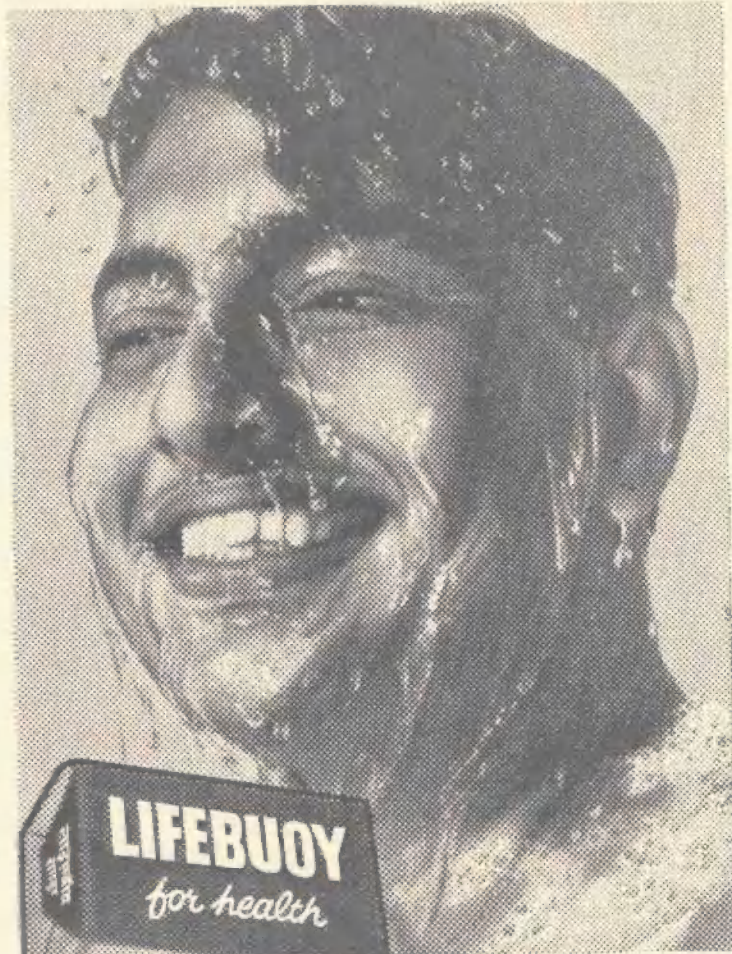
® ఐ. ఆర్. స్క్విబ్ & సన్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ వారి
రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కుల దివ్యం: దీని రైవెస్సు
ఉపయోగకరతలు కలెంబెండ్ ప్రెంబెండ్ ప్రెయివేడ్ లిమిటెడ్

SARABHAI CHEMICALS

Shilpi SC 50 A /67 Tel

Chandamama [Telugu]

August '69

ఎక్కడ
లైఫ్ బాయ్ పున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము పున్నది

లైఫ్ బాయ్ మురికిలో గల క్రిములను కడిగి వేస్తుంది

హిందుస్తాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

రిజిస్టర్డ్ - L. 51-77 TL

SENSATIONAL AND BIG NEWS OF THE YEAR

రూ. 5 ల క్ష లు

టిక్కెట్టు ఒక రూపాయి మాత్రమే

ఆంధ్రప్రదేశ్

గౌరవ కార్యదర్శి :

భాకూర్ ఎ. హరిప్రసాద్

స్పెషల్ హానరరీ ఫర్వెన్స్ మెజిస్ట్రేట్

వర్ణనీతి కమిటీ

ఎ. కృష్ణస్వామి ఆయ్యంగార్,

ప్రభుత్వ స్పెషల్

బహుమతుల వివరములు

మొదటి బహుమతి	—	1
రెండవ బహుమతులు	—	2
మూడవ బహుమతులు	—	3
నాల్గవ బహుమతులు	—	10
ఐదవ బహుమతులు	—	40
ఆరవ బహుమతులు	—	100
ఏడవ బహుమతులు	—	200

ఒక్కొక్కటి
ఒక్కొక్కటి
ఒక్కొక్కటి
ఒక్కొక్కటి
ఒక్కొక్కటి
ఒక్కొక్కటి
ఒక్కొక్కటి

మొత్తం 356 బహుమతులు

ఎక్కువ టిక్కెట్లు అమ్మినవారికి బహుమతులు :—మొదటి బహుమతి : రూ. 2,500.

టిక్కెట్లు జంటనగరాల్లోని సూపర్ బజారులలోను, మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అన్ని జిల్లాకలెక్టరేట్లవద్దను

ఏజంట్లు టిక్కెట్లు వెల ముందుగా చెల్లించి గౌరవకార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్,

గ్రామ్స్ : "WELFARE"

అభ్యుదయము - పురోగమనము -

9 వ రాఫిల్ రూ. 5 లక్షలను 356 బహుమతులలో ఇస్తుంది.

మీ రూపాయి ఒక మంచి కార్యమునకు
సహాయము చేయనివ్వండి - అది మీకు
అదృష్టాన్ని కూడ సంపాదించవచ్చు !

గెలవండి

వెల్ ఫేర్ ఫండ్

డా. తేదీ 30-8-1969

వైర్మన్ :

ఐ.ఎ.ఎస్.,

సెక్రటరీ

గౌరవ కోశాధికారి :

వి. శీతాపతిరావు

జనరల్ మేనేజర్ : స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్

2 లక్షలు	2,00,000-00
40,000-00	80,000-00
20,000-00	60,000-00
5,000-00	50,000-00
1,000-00	40,000-00
500-00	50,000-00
100-00	20,000-00

రూ. 5,00,000-00

రెండవ బహుమతి : రూ. 1,500. మూడవ బహుమతి : రూ. 1,000

అభింశును. 100 టిక్కెట్లు ధర రూ. 75 మాత్రమే. టిక్కెట్లు ధర ముందుగా చెల్లించవలెను.

హెచ్. సం. బి. 5-8-51, లక్ష్మీభవన్, ఫతేసుల్తాన్ వీధి, హైదరాబాద్-1 నుంచి పొందవచ్చును.

వి. వి. వెల్ ఫేర్ ఫండ్ లక్ష్యములు

ఫోన్ : 44091

రోగక్రిములను అంటనియకండి!

కోతలు, ఐరుపులు,
బొప్పలు మొదలైన వాటిమీద
మందు కలిగిన
బ్యాండ్-ఎయిడ్*
డ్రెస్సింగ్‌లను
అంటించండి.

అంటించుటకు తయారుగా వుండే
బ్యాండ్-ఎయిడ్
డ్రాండ్

డ్రెస్సింగ్‌లు పొదునైన
పట్టీలు, గుండ్రపు పట్టీలు మరియు
ముక్కులుగా అభివృద్ధిచేయి.

వివిధ ఆకారముల 20-
డ్రెస్సింగ్‌లుగల ప్యాకెట్

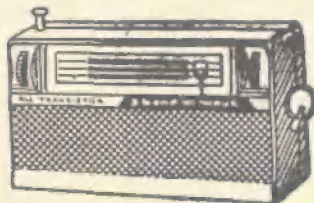
జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్
ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్,
30, ఫోర్తెత్ స్ట్రీట్, బొంబాయి-26

బ్యాండ్-ఎయిడ్ డ్రాండ్ డ్రెస్సింగ్‌లు గాయములు మానుటలో
చెహాయపడతాయి — వాటిని బుధ్రంగా వుంచు. రక్షణ నిస్తాయి

* ట్రేడ్ మార్కు © J&J India 69 HTA JJ 6953 TEL.

వాయిదాలపై ట్రాన్సిస్టర్లు

రూ. 320/- ఖరీదుచేసే, లోకప్రసిద్ధిచెందిన
'ఎస్కార్డ్' 3 బ్యాండ్ అఖిల ప్రపంచ
పోర్టబుల్ ట్రాన్సిస్టరును నెలకురూ. 10/-లు
చొప్పున వాయిదాల పద్ధతిని తెప్పించు
కొండి. భారతదేశంలో ప్రతి వల్లెకూ, పట్టణానికి కూడ పంపగలము.

వివరములకు :

JAPAN AGENCIES (CM-M. 10)
POST BOX 1194 : : DELHI-6

THERE IS
MORE THAN MALT
IN *Maltex*

You'll wonder how a biscuit could be so good. Besides being rich in malt, Maltex is pleasantly flavoured and specially baked for easy digestion; so it's kind to convalescents and children at the same time. Now in the 'New Look' pack, Maltex Biscuits are ideal for the family.

SATHE BISCUIT &
CHOCOLATE CO. LTD.
POONA-2.

Advertisement - S&C 2nd Ad

తప్పక చూడండి!

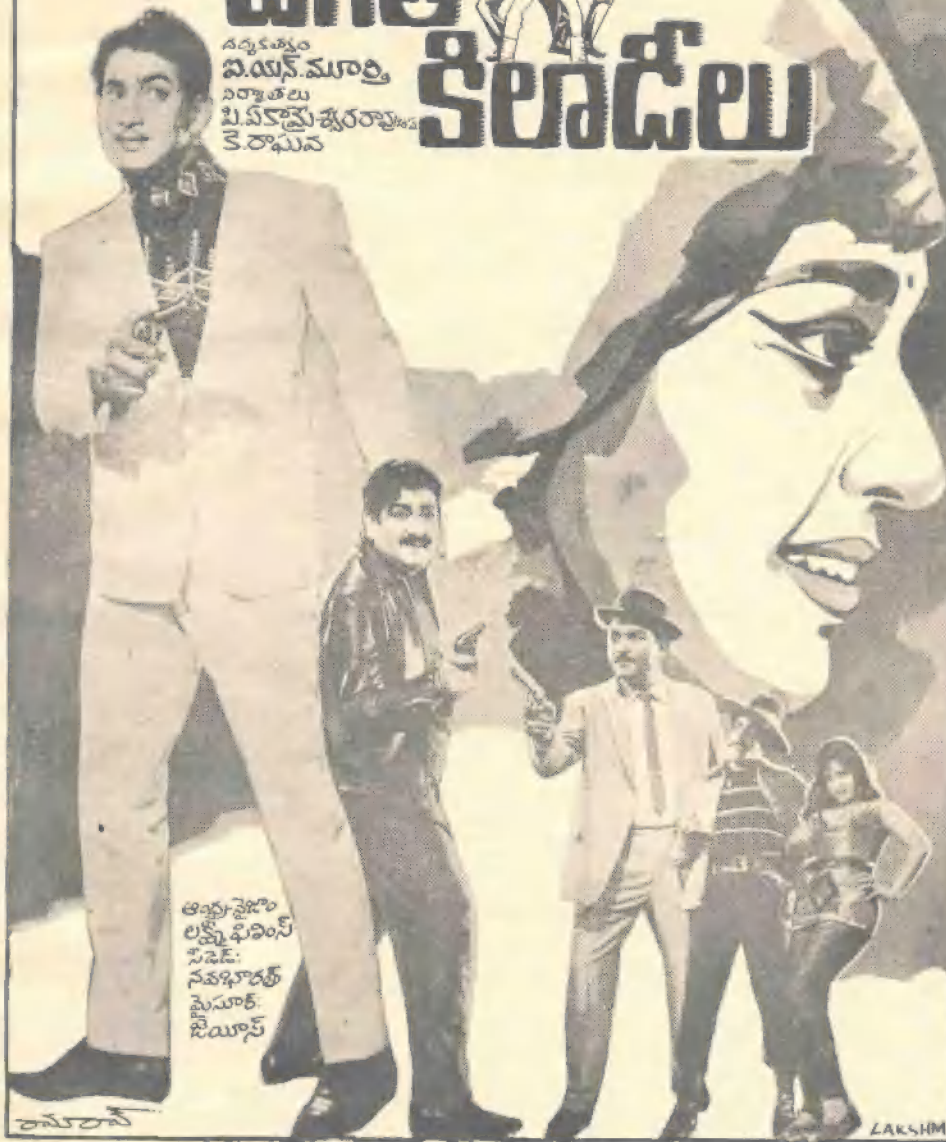
ఫిల్మిని పిక్చర్స్ వారి

జగత్

నర్మకత్తం
వి.ఎస్.మూర్తి
నిర్మాతలు
పి.వీరాస్వామి
కె.రాఘవ

కిలాడిలు

అద్భుతమైన
లవ్ స్టోరీ
నాటివ్
నాటికా
మేమూర్
బియ్యం

రామరావు

LAKSHMI

అశోకా ఆప్టా (రిజిస్టర్డు)

బ్రిలియం టైన్

అశోకా ఆప్టా బ్రిలియం టైన్
యందు అమలక, పృంగ, పట్టివేరు
చందన, కేతక మొదలగు ఓషధులు
చేరియున్నవి గాన, మెదడునకును
కన్నులకును చల్లదనమును కలిగించును.
మరియు శిరోజములయందు
దినమంతయు పరిమళము వదలక
యందును. స్త్రీ పురుషులకు ఉత్తమ
శిరోజాలంకార సాధనము.

విజయా కెమికల్స్, మద్రాసు-7

Stockists :

1. S. Satyanarayan, Jawaharlal Nehru Road, Hyderabad,
2. National General Stores, Sultan Bazaar, Hyderabad,
3. K. R. Veeramalliah, General Bazaar, Secunderabad,
4. Venkateswara Agencies, Karimnagar,
5. Lahoti Fancy Stores, Karimnagar,
6. Sha Rikabchand Siremal & Co., K. V. R. Swami Road, Rajahmundry,
7. Rama Agencies, Chinna Bazaar, Nellore,
8. Rajendra Fancy Stores, Nandipativari Street, Vijayawada,
9. M. Durga Prasada Rao, Nandipativari Street, Vijayawada,
10. Gopalakrishna Fancy Stores, Gantalamma Tree Street, Guntur,
11. Radhakrishna Fancy Stores, Gantalamma Tree Street, Guntur,
12. Lakshmi General Stores, Main Road, Tenali,
13. Vijayalakshmi Distributors, Tenali,
14. Chundum Gopalakrishnamurthy, Repalli,
15. Sri Satyanarayana Fancy Stores, Ponnur,
16. Sagar General Stores, Kareemnagar,
17. Vajinapalli Rangiah Sons, Warangal,
18. Asok Trading Co., Hanamkonda,
19. Baley Veerasani, Jagtial,
20. E. Ch. Krishnamurthy, Godavari Street, Berhampur,
21. New Alankar Agarbathi Co., Kurnool,
22. M. T. D. Association, Masulipatam,
23. Peddi Papiiah, Merchant, Vemulavada,
24. D. D. P. C. Gupta, Guntur,
25. Albert Cardeo, Merchants, Warangal,
26. Royal Stores, Sultan Bazaar, Hyderabad.

చేందమామ

సంచాలకుడు: 'చక్ర పాణి'

ఈ నెల ప్రచురితమవుతున్న బేతాళ కథ ["నిత్యయావనం"] అన్న కథలో మంచి నీతి ఉన్నది. ఈ కథలో ఉపేంద్రుడు అనే కమ్మరియవకుడు స్వార్థ పరుడుగా పైకి కనిపిస్తాడు. కాని అతను చాలా వివేకం గలవాడు. అతను ఇలను ప్రేమించి పెళ్ళాడలేదు, అందం చూసి పెళ్ళాడలేదు, ఆమె తనను ప్రేమించిందని పెళ్ళాడాడు. ఆమె అందం అపూర్వ శక్తి వల్ల కలిగిందని తెలిసి, ఆ అందాన్ని కోల్పోవటానికి కూడా సిద్ధపడ్డాడు. అతనిది వాస్తవిక దృష్టి.

సంపుటి 45 అగస్టు '69 సంచిక 2

ఊరగాయదొంగ

ఒక గ్రామంలో ఒక బడిపంతులు వుండే వాడు. ఆయన గ్రామంలోని పిల్లలందరికీ చదువు చెప్పేవాడు. గ్రామస్థులు తమకు తోచినది తృణమో, పణమో ఇస్తూనే వుండే వారు. కాని దానితో పంతులు దరిద్రం తీరేదికాదు. ఎందుకంటే ఆయనకు గర్భ దారిద్ర్యంతోబాటు గంపెడు పిల్లలు.

ఆ ఊరి కరణం కాస్త కలిగినవాడు. బడిపంతులుకు ఎన్నో విధాల సహాయం చెయ్యగలవాడే గాని, కొంచెం కాపీసం మనిషి కావటంచేత నోటిమాటలతో మాత్రమే సానుభూతి చూపేవాడు. కరణంగారి తల్లి ఎనభై ఏళ్ళ తోక్కు. ఆమె కాపీసం వర్ణనాతీతం.

ఒక ఏడు కరణంగారింట రెండు జాడీల నిండా అవకాయ పెట్టుకున్నారు. బడి పంతులు చిన్న గిన్నెడు ఊరగాయ అయినా పెట్టలేకపోయాడు. ఒక జాడీడు అవకాయ

అయినా వుంటే ఇంటిల్లిపాతికి కొంతకాలం పాటు అన్నానికి ఆఫరువు దొరుకుతుంది.

అందుచేత పంతులు కరణంగారి ఊర గాయ కాజెయ్యాలని నిశ్చయించాడు. ఒక రోజు దీపాలుపెట్టేవేళ కరణంగారింటకి వెళ్ళి, అదీ ఇదీ చూట్లాడి, అందరూ పనుల మీద ఉన్న సమయంలో, చెళ్ళివస్తా నని కేకపెట్టి, వంటఇంట్లోకి వెళ్ళి ఊర గాయ జాడీ ఎత్తుకుని, దొడ్డితోపాటు చీకట్లో పడి తన ఇంటికి వచ్చేశాడు.

మర్నాడు పొద్దుటి దాకా కరణంగారింటి వాళ్ళు ఊరగాయ దొంగతనం చూట తెలు సుకోలేదు. ఎవరెత్తుకుపోయి వుంటారా అని కరణంగారు అనుకుంటూనే, ఆయన భార్య, "ఇంకెవరు? ఆ దరిద్రుడు పంతులే అయి ఉంటాడు. నిన్న చీకటిపడే వేళ వచ్చాడు. ఆ తరవాత మనింటికి ఎవరూ రాలేదు," అన్నది.

"ఛీ, ఛీ! పాపం, పంతులు దొంగ తనం చెయ్యడు," అన్నాడు కరణంగారు.

"ఎందుకు చెయ్యడు? దరిద్రం ఏమైనా చేయిస్తుంది. నువ్వు వెంటనే గ్రామాధికారితో చెప్పి పంతులు ఇల్లు సోదా చేయించు. పోయిన జాడీ దొరక్కపోతే అప్పుడడుగు," అన్నది కరణం తల్లి.

కరణం అలాటి పనికి సమ్మతించలేదు. ఒకవేళ పంతులు ఇంట జాడీ దొరికినా తనకు ఊళ్ళో మర్యాద పోతుంది. "కరణం గారే నన్ను ఊరగాయ పట్టుకుపామ్మన్నారు," అని పంతులు అన్నవక్షంలో అందరూ నమ్ముతారు. ఎందుచేతనంటే, పంతులింటే తనకు ఎంతో అభిమానం ఉన్నట్టు ఊరంతరి కరణం కనబరుస్తూ వస్తున్నాడు.

"పంతులు ఇల్లు సోదా చేయించటం పరువు నష్టం. ఊరగాయ జాడీ పోతే పోయిందిలే!" అన్నాడు కరణం.

"అదేంమాట? ఇవాళ ఇదయింది, రేపింకొకటి అవుతుంది. ఈ దొంగతనం ఏదోవిధంగా రుజువుచెయ్యాలిసందే. నేనొక ఉపాయం చెబుతాను. మనం నెలరోజుల పాటు తీర్థయాత్రల మీద పోతున్నామని చెప్పి, మన భోషాణం పంతులింట ఉంచు.

ఆ భోషాణంలో నేను కూర్చుంటా. నువ్వు సాయంత్రం వచ్చి, ప్రయాణం మాను కున్నామని చెప్పి, భోషాణాన్ని మళ్ళీ ఇంటికి తీసుకురా. ఈలోపల నేను వాళ్ళ దొంగతనం ఆరాతీస్తా," అన్నది కరణం గారి తల్లి.

కరణానికి ఇదంత బాగాలేకపోయినా విధిలేక ఒప్పుకున్నాడు. తల్లికి సొంత ఆస్తి చాలా ఉన్నది. అంతా తన పిల్లలకే దక్కాలన్న ఆశతో కరణం అవిడమాట బాగా సాగనిస్తూ ఉండేవాడు.

మర్నాడు ఉదయం కరణం బడిపంతులును పిలిపించి, "పంతులూ, మేం తీర్థ

యాత్రలకు బయలుదేరుతున్నాం. మా వెండి బంగారాలు భోషాణంలో పెట్టి ఒక నెలరోజులపాటు మీ ఇంట్లో ఉంచుతాం. అభ్యంతరం లేదుగదా?" అన్నాడు.

"మహారాజుగా ఉంచండి," అన్నాడు పంతులు.

ముసలిదాన్ని భోషాణంలో ఉంచి, భోషాణాన్ని పంతులు ఇంటికి మోయించుకొచ్చి, కరణం వెళ్ళిపోయాడు. తినటానికని ముసలిది మినపరొట్టె తెచ్చుకున్నది.

మిట్టమధ్యాహ్నంవేళ పంతులు పిల్లలు, "అమ్మా, అన్నంపెట్టు," అన్నారు. భోషాణంలో ఉన్న ముసలిది మినపరొట్టె తీసి

తినసాగింది. ముసలిదానికి పళ్ళులేవు. రొట్టె దిగమింగటానికి నీళ్ళులేవు. అందుచేత రొట్టెను నోటిలో కొంతసేపు ఉంచుకుని నానినాక తిందామని ముసలిది ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

ఇంతలో పిల్లలు, "అమ్మా, కరణం గారి అవకాయ వెయ్యమా?" అని కేకలు పెట్టసాగారు.

ఆ మాటలు విన్న ఉద్రేకంలో, "దొరికార్రా దొంగముండాకొడుకుల్లారా!" అనుకుని ఆవేశం తెచ్చుకుని, కరణంగారి తల్లి తన నోట్లో ఉన్న రొట్టెముక్కను గొంతులోకి పోనిచ్చింది. అది కాస్తా గొంతుకు అడ్డం వడింది. ముసలి దానికి ఊపిరందక కొద్ది సేపట్లోనే చచ్చి పోయింది.

ఆ సాయంకాలం కరణంగారు పంతులు ఇంటికి మనుమలను పంపాడు. వాళ్ళు వచ్చి పంతులుతో, "కరణంగారు ప్రయాణం మానుకున్నారుట. భోషాణం తెమ్మన్నారు," అన్నారు. పంతులు వట్టుకు పొమ్మన్నాడు. ఇంటికి చేరిన భోషాణం తలుపు తీసి చూస్తే ముసలిది చచ్చి కొయ్యబారిపోయి కనిపించింది.

కరణం కంంగారుపడి పంతులుకు కబురు చేశాడు. ప్రతిదానికి పంతులు సలహాతీసుకో

చందమామ

పటం ఆయనకు అలవాటే. పంతులు వచ్చాక, "చూడు, పంతులూ. మా అమ్మ ఆకస్మాత్తుగా చచ్చిపోయింది. ఒక రోగమూ రొమ్మ అయినా లేదు. ఈ సంగతి ఊళ్ళో తెలిస్తే, ఆవిడ డబ్బు కోసం నేనే చంపా నంటారు. ఈ శవం మాయంచేసి ఉపాయం ఏదన్నా నువ్వే చూసి నా పరువు కాపాడాలి. మూడో కంటి వాడికి తెలియ గూడదు," అన్నాడు.

"మీరు డబ్బుకు వెనకాడకుండా ఉంటే అంతా సరి అవుతుంది. మీరేమీ భయపడ కండి," అన్నాడు పంతులు.

కరణానికి ధైర్యం వచ్చింది. ఒక వంద రూపాయలు పంతులు చేతులో పెట్టాడు. పంతులు ముసలిదాని శవాన్ని భుజాన వేసుకుని పైన గుడ్డ కప్పి, ఊరికి దూరంగా ఉన్న ఏట్లో పారేద్దామని బయలుదేరాడు.

పొరుగుూరి జమీందారు గారు ఎక్కడి నుంచో పొద్దుపోయి తన గుర్రపు బండిమీద

స్వగ్రామానికి పోతూ పంతులు నడిచే రహ దారి వెంట వస్తున్నాడు.

పంతులు కంగారు పడ్డట్టు ఇటూ అటూ పరిగెత్తి, గుర్రపు బండి దగ్గరికి వచ్చాక, ముసలి దాన్ని గుర్రాల ముందు జారవిడిచాడు.

బండి ఆగి పోయింది. జమీందారు బండి దిగాడు.

"అయ్యో, అమ్మా! నీకప్పుడే నూరేళ్ళూ నిండాయా?" అంటూ పంతులు శవం మీది గుడ్డ తీసి శోకాలు ప్రారంభించాడు.

"ఏమయ్యా, అంత అవివేకమా? బండిని తప్పుకోవటం కూడా చాతకాదా? ఇంద ఈ డబ్బు ఉంచు," అంటూ జమీందారు పంతులుకు డబ్బు సంచి ఇచ్చి, బండి ఎక్కి ముందుకు సాగిపోయాడు.

తరవాత పంతులు కరణం తల్లి శవాన్ని ఎటెకి తీసుకుపోయి, ప్రవాహంలో పారేసి, అర్ధరాత్రి కల్లా ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

నక్కతీర్పు

తొతయ్య మామిడిపళ్ళు తెచ్చాడు. అమ్మ వాటిని కోసి, ముక్కలు పిల్లలకు పంచింది. తనకు చిన్న ముక్క వచ్చిందని ఒకరూ, పెంక కావాలని మరొకరూ, ఇలా పిల్లలు పెచిలు పడసాగారు.

"ఏమర్రా, మీకు కొంచెం కూడా బుద్ధి లేదే! మీ కన్న ఆ కథలో నీటిపిల్లులు నయం గదరా!" అన్నాడు తాతయ్య.

పిల్లలు మామిడిముక్కల గొడవ మరిచి పోయి తాతయ్య చుట్టూ చేరి, "ఏం కథ తాతయ్యా? నీటిపిల్లులు మా కన్న ఎందుకు నయం, తాతయ్యా?" అని ప్రశ్నలు వేశారు.

"ఆవతలి వాళ్ళకు ఎక్కువ పోయిందని మీరు దిగులు పడ్డారు. ఆవతలి వాళ్ళకు తక్కువ పోతుందేమోనని అవి దిగులు పడ్డాయి. అదే తేడా మీకూ, వాటికీ," అన్నాడు తాతయ్య.

"నీటిపిల్లులు మామిడిపళ్ళు పంచు కున్నయ్యా, తాతయ్యా? — నువ్వు చెప్పింది అవ్వం కావటం లేదు. కథ పూర్తిగా చెప్పి, తాతయ్యా," అని పిల్లలు తాతయ్యను వేధించారు.

"అయితే గొడవపెట్టకుండా, బుద్ధిగా కూచుని, వినండి," అంటూ తాతయ్య ఆరంభించాడు.

టిబెట్టు అని ఒక దేశం ఉంది. ఆ దేశంలో ఒక నది ఉంది. ఆ నది ఒడ్డున రెండు నీటిపిల్లులు నివసించేవి. అవి ఎంతో స్నేహంగా ఉంటూ, అవసరమైనప్పుడల్లా ఒకదాని కొకటి సహాయం చేసుకుంటూ ఉండేవి.

నదిలో చేపలుంటాయిగదా. అవి నీటి పిల్లలకు ముఖ్యమైన ఆహారం. నీటిపిల్లి చేపను ఎలా వదుతుందంటే, నదిలోకి దిగి, చేపలను వెన్నంటి ఈడుతూ పోయి, వాటిని

ఒడ్డు కేసి తరుముతుంది. ఒడ్డున పడ్డ చేపను తినేస్తుంది.

కాని చేపలను పట్టుకుని ఇంటికి తీసుకు పోవాలంటే కష్టం. ఎందుచేతనంటే, నీటి పిల్లి ఒక చేపను ఒడ్డుకు తరిమి ఇంకో చేప కోసం వెళ్ళేసరికి మొదటి చేప ఎగిరి మళ్ళీ నీటిలోకి దూకి తప్పించుకు పోతుంది. ప్రతి చేప కోసమూ నీటిపిల్లి ఒడ్డు కెక్కి, దాన్ని చంపి, తిరిగి నీటిలోకి దిగాలంటే చాలా కష్టం.

ఈ బాధ నీటిపిల్లలకు రెంటికి కలిగింది, అందుచేత అవి ఏం చేశాయంటే, రెండూ కలిసి చేపలను పట్టుకుందామనుకున్నాయి. చేపలను ఒడ్డుకు తరమటం ఒక నీటిపిల్లి పని, ఒడ్డున పడ్డ చేపను చంపటం రెండో నీటిపిల్లి పని. ఇలా నీటిపిల్లలు, ఒకటి నీటిలోనూ, ఒకటి ఒడ్డునా పని చేసి బోలె డన్ని చేపలను పట్టుకోగలిగాయి. ఇక వాటిని రెండు నీటిపిల్లలూ పంచుకోవటమే తరవాయి.

"అన్నా, చేపలను రెండు కుప్పలు చెయ్యి." అన్నది ఒడ్డున పని చేసిన నీటిపిల్లి.

నీటిలో పని చేసిన నీటిపిల్లి చేపలను విభజించడానికి సంకోచించింది. తాను పొర

పొటున రెండో దానికి తక్కువ భాగం ఇచ్చి అన్యాయం చేస్తానెమోనని దాని భయం. అందుచేత అది రెండో నీటిపిల్లితో, "అన్నా, నువ్వే పంచు!" అన్నది. దానికి అదేభయం.

రెండు నీటిపిల్లలూ ఒకరి నెకరు అన్యాయం చేసుకుంటామేమోనన్న భయంతో ఏమీ చెయ్యక, చేపలను మధ్య పెట్టుకుని దిగులుగా కూర్చున్నాయి.

ఇంతలో అటుగా ముఖరు డనే నక్క వచ్చి, చేపలను చూసింది. దానికి పొద్దుటి నుంచీ, అరణ్యంలో ఎంత వెతికినా ఆహారం దొరకలేదు. ఆకలితో అది సకసక

లాడుతున్నది. అది తనలో, "అబ్బో, ఎన్ని చేపలో!" అనుకుని, నీటిపిల్లలతో, "ఏమర్రా, అల్లుళ్ళూ, అలా విచారంగా ఉన్నారే?" అని అడిగింది.

"ఈ చేపలను వట్టాం. కాని వీటిని పంచుకోవటంలో ఒకరి కొకరం అన్యాయం చేస్తామేమోనని భయపడుతున్నాం," అన్నాయి నీటిపిల్లలు.

"మీకి చేపలను న్యాయంగా నేను పంచనా?" అన్నది నక్క.

నీటిపిల్లలు తమకు వచ్చిన చిక్కు తొలిగిపోతుందనుకుని, సరేనన్నాయి.

నక్క ఒక నీటిపిల్లిని అవతలికి తీసుకు పోయి, "చేపలను పట్టటంలో నువ్వు సజానికి చేసిందేమిటి? అంతా రెండో నీటిపిల్ల చేసింది. అది నీటిలోకి వెళ్ళి, ప్రవాహానికి తట్టుకుంటూ, చేపలను ఒడ్డుకు ఎంతో గేర్లుగా తరిమింది. ఒడ్డున పడ్డ చేపలను చంపటం తప్ప నువ్వేమీ చెయ్యలేదు.

న్యాయంగా నీకు రావలసిన వాటా చాలా కొద్ది," అన్నది.

తరవాత నక్క రెండో నీటిపిల్లిని ఎడంగా తీసుకుపోయి, "కష్టమంతా రెండో నీటిపిల్లి పడింది. ఒడ్డున రాళ్ళూ, రప్పలూ, దుబ్బులూ, గుంటలూ, మిట్టలూనూ, నువ్వు సునాయాసంగా చేపలను ఒడ్డుకు తరిమితే, అవి మళ్ళీ నీటిలోకి దూకేలోపల పరి గెత్తుతూ వచ్చి, వాటిని వట్ట చంపి, చేపలన్నిటినీ దక్కించింది," అన్నది.

ఈ మాటలు విని రెండు నీటిపిల్లలూ అపమానంతో కుంగిపోయాయి.

తరవాత నక్క చేపలన్నిటినీ తలలూ, తోకలూ కత్తిరించి, నీటిలో పని చేసిన నీటి పిల్లికి తలలూ, ఒడ్డున పని చేసిన నీటి పిల్లికి తోకలూ ఇచ్చి, మధ్యవర్తిత్వం చేసినందుకు తన ఫిజా కింద చేపల మధ్య భాగాలు పుచ్చుకుని, ఇంటికి చక్కా పోయింది.

20

[శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ యిద్దరు అనుచరులతో బ్రహ్మపుత్రానది లోయలకు బయలుదేరారు. వాళ్ళు కామాఖ్యనగరం చేరి ఒక సత్రంలో విడిది చేశారు. వాళ్ళు లేని సమయంలో పూజారి వాళ్ళుంటే మిద్దై మీది గదిలో ప్రవేశించాడు. శిఖిముఖి అతన్ని పట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తే, పట్టగొడ దూకి గుర్రం మీద పారిపోసాగాడు. తరవాత—]

సత్రం ముందు పెద్ద కలకలం లేగింది. పోతున్న అతన్ని, సవరభేయండాన్ని పట్టుకోవటం వాళ్ళకు సాధ్యమయేదని కాదు. శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ తమ గది తలుపు బంధించి మిద్దై మీది నుండి కి.దికి దిగి వచ్చారు. ఆ స్థానికి అజిత వీరభద్రులు రొప్పతూ వాళ్ళ దగ్గిరను వచ్చి, పూజారి దొరకలేదని చెప్పారు. ఆ దుర్మార్గుణ్ణి చేజిక్కించుకునే అవకాశం కొద్దిలో విఫలమైసందుకు శిఖిముఖి విచారపడ్డాడు.

అంత ఎత్తు మీదై మీది నుంచి పూజారి కిందికి దూకుతాడని అతడు అనుమానించ లేకపోయాడు. సవర భేరుండం కింద కాచుకుని వున్న సంగతి అతడికి తెలియదు.

"శిఖి! ఈ దుర్మార్గుడి బెడద మనకు పదిలెలాలెదు. మనం వాడితో తెలివి తక్కువగా మాటలు పెట్టుకున్నాం. గవిలో ప్రవేశిస్తూనే వాణ్ణి కత్తితో నరకపలసింది," అన్నాడు విక్రమకేశరీ.

"అవును. ఈసారి వాడు తటస్థపడితే మనం చేయబోయేది అదే. ఆ సీచుడితో మనకు మాట లేమిటి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

అక్కడ చేరినవాళ్ళు శిఖిముఖిని, విక్రమకేశరీని రకరకాల ప్రశ్నలు అడగ సాగారు. ఎవరో యిద్దరు, పెద్ద దొంగతనం చేసి గుర్రాల మీద పారిపోయారని వాళ్ళను కున్నారు. సత్రపు యజమాని చేతులు నలుపుకుంటూ నంగిగా, "అయ్యా, ఇందులో నా పొరపాటు చాలా వున్నది. మీరు లేనప్పుడు ఆ పూజారిని చెప్పి సత్రాన్ని మీ గదిలోకి పోనివ్వవలసింది కాదు. విలువగల వస్తువు లేమైనా ఎత్తుకు పోయాడా?" అని అడిగాడు.

"వాడిక్కావలసిన విలువైన వస్తువు లేవీ మా దగ్గర లేవు. మేము యాత్రి కులం; పుణ్యతీర్థాలు సేవించేందుకు బయలుదేరినవాళ్ళం. మా దగ్గర విలు వైన వస్తువు లేంవుంటవి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

"తమ గదిలో దొంగతనం జరగలేదని వినటం నాకు చాలా సంతోషం కలిగిస్తు న్నది. ఆ పూజారినిన్నవాడి ముఖంకక్షణాలు చూస్తే, వాడు ఇభ్యుజాతి వాడిలా వున్నాడు. వాళ్ళెంత సమ్మకస్థులో అంత సమ్మక ద్రోహులు," అన్నాడు సత్రం యజమాని. ఆ రాత్రి శిఖిముఖి, విక్రమకేశరీ సుప్ర తించుకుని బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయల్లో

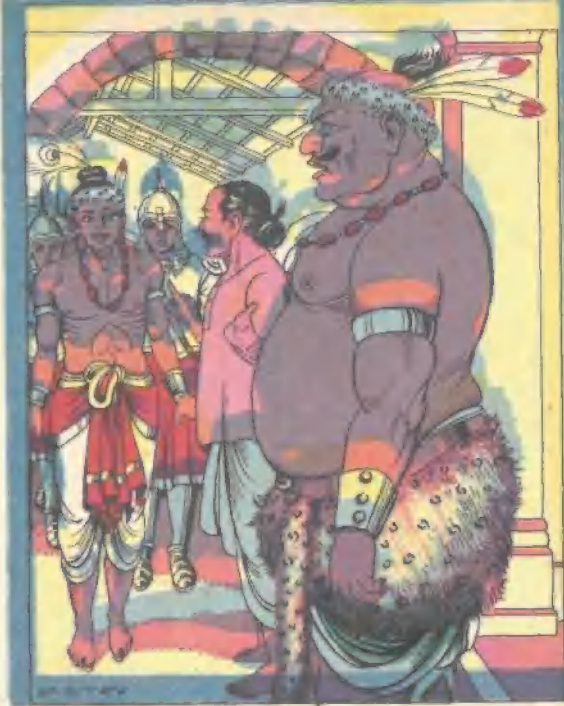

ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతాలకు దారి
మాప గల వాణ్ణొకణ్ణి కుదుర్చుకోవటం
మంచిదని విశ్వయించారు. పెద్దమనిషిలా
కనబడుతున్న సత్రం యజమానితో
యీ మాట చెప్పితే, అతడు ఆశ్చర్యపడి,
"ఆ ప్రాంతాలకు పోవటం అంత క్షేమం
కాదు," అన్నాడు.

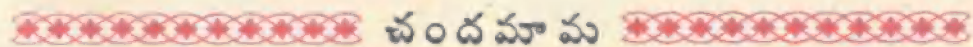
శిఖిముఖి ఆ మాటకు చిన్నగా నవ్వి,
"మాకు ప్రాణాపాయం కలగవచ్చనే కదా
మీరు భయపడుతున్నది. అలాంటి భయం
మాకేం లేదు. మమ్మల్ని చంపినందువల్ల
ఎవరికీ ఒరిగేదేంవుండదు. ఆ లోయల్లోని
చిన్నాపెద్ద పవిత్ర స్థలాలన్నీ చూడ
దలిచాం. ముఖ్యంగా ఇభ్యుజాతివాళ్ళుండే
ప్రాంతాల అతి పురాతనమైన దేవాలయా
లున్నవని విన్నాం. ఎంత కష్టనష్టాలకైనా
సరే ఓర్చి వాటన్నిటినీ తప్పక దర్శించి
తీరాలి," అన్నాడు.

"అయితే మీ యిష్టం. మీ ప్రయాణం
ఎప్పుడో చెప్పండి. ఆ ప్రాంతాలు బాగా
తెలిసిన వాణ్ణొకణ్ణి మీ వెంట పంపుతాను.
వాడికి తిండి తిప్పలూ మీరే చూడాలి.
తిరిగివచ్చిం తరవాత పారితోషికంగా కొంత
డబ్బు యివ్వవలసివుంటుంది," అన్నాడు
సత్రయజమాని.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరీ అందుకు అంగీ
కరించారు. మర్నాడు సూర్యోదయంవేళ
పాట్టిగా బలంగా గున్నపినుగుపెల్లలా వున్న
ఒక నడి వయసువాణ్ణి, సత్రయజమాని
వాళ్ళ దగ్గిరకు తీసుకువచ్చి, "అయ్యా,
ఇతడి పేరు జాంగ్ లా. ఇభ్యుజాతి
వాళ్ళుండే ప్రాంతాలన్నీ తనకు బాగా
తెలిసంటున్నాడు. ఇతడూ ఆ జాతివాడే,"
అని చెప్పాడు.

శిఖిముఖి అతణ్ణి సఖిఖి పర్యంతం
పరీక్షగా చూశాడు. మనిషిముఖం చూసి
స్వభావాన్ని కనిపెట్టే దుకు అతడికి సాధ్య
మయేలా కనిపించలేదు. జాంగ్ లా పెదాల

మీద చిరునవ్వు కదులుతున్నది. ముఖం మీద ఎలాంటి భావం ప్రస్ఫుటం కావటం లేదు. ఎండ వానలకు గురై, బాగా చీటలు బారిన నల్ల రాతిపలకలా వున్నది అతడి ముఖం.

జాంగ్లాను పరిచయం చేసి సత్రం యజమాని వెళ్ళిపోగానే, శిఖిముఖి అతడితో, "నీవు నమ్మకస్థుడినా కావా అన్న భయం మాకు లేదు. మేం నలుగురం, నువ్వొక్కడివి. కాని, నీకు ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతాలు ఊళ్లుంగా తెలుసునా ఎదా అన్నదే నా కనుమానంగా వున్నది." అన్నాడు.

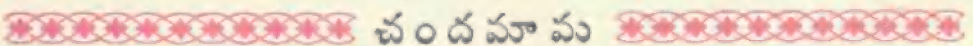
"నేనెంత నమ్మకస్థుణ్ణో మీరే తెలుసుకుంటారు. పోతే, నేను పుట్టి పెరిగింది ఇభ్యుజాతి వాళ్ళుండే ప్రాంతానే. నేను ఆ జాతివాణ్ణేనని సత్రంయజమాని తమకు చెప్పాడు గదా? ఆయన నన్ను జాగా ఎరుగు," అన్నాడు జాంగ్లా.

"సరే, నీకు దారిభత్యం మేమే జరుపుతాం. ప్రయాణం ముగిసి తిరిగి ఈ కామాఖ్యనగరం చేరితరవాత, నీకు పారి తోపికంగా అయిదు బంగారుకాసు లిస్తాం. ఇష్టమేనా? ఆలోచించుకుని చెప్పి," అన్నాడు శిఖిముఖి.

"ఆలోచనెందుకు, తమ దయ!" అన్నాడు జాంగ్లా.

"మమ్మల్ని ఆ లోయల్లోని గోల్భరా అన్న ఇభ్యుజాతి గ్రామం చేర్చాలి. ఆ దాపుల్లో ఎక్కడో అతిపురాతనమైన ప్రసిద్ధ దేవాలయం వున్నదని విన్నాం." అన్నాడు శిఖిముఖి.

గోల్భరా అన్న పేరు వింటూనే జాంగ్లా కొంచెం ఉలిక్కిపడి, "చిత్తు. అలాగే అక్కడికి దారి చూపుతాను, ఆ గ్రామం నే నెరిగినదే. కాని, మీ రన్నట్టు అక్కడ ప్రసిద్ధ దేవాలయం ఏమీ లేదు. తరవాత నన్ను తప్పుపట్టకుండా ముందే

వున్న సంగతి తమకు మనవి చేసుకుంటున్నాను," అన్నాడు.

"ఉన్నట్టు మేం విన్నాం, అవునా, కేసరి?" అంటూ శిఖిముఖి విక్రమకేసరి కేసి చూసి, అతడు అవునన్నట్టు తల వూపగానే, జాంగ్ లాతో, "నువ్వు మాళ్ళ ఆ గ్రామానికి దారి చూపు. అక్కడికి చేరింతరవాత, సంగతి మేం చూసుకుంటాం. ప్రయాణం యీ సాయంకాలమే, సిద్ధంకా," అన్నాడు.

జాంగ్ లా వాళ్ళకు నమస్కరించి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ సాయంత్రం తమకు దారిలో అవసరం అయిన ఆహార పదార్థాలనూ, ఇతర సామగ్రిని రెండు కంచరగాడిదల మీద వేసుకుని, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి నదీ లోయల కేసి బయలుదేరారు. జాంగ్ లా వాళ్ళకు ముందు నడుస్తూ దారి చూపసాగాడు.

చీకటిపడుతూనే అందరూ అరణ్యం లోని ఒక చిన్న కొలను ప్రాంతం చేరారు. ఆ రాత్రికి అక్కడ అగి, వంట చేసుకుని, మర్నాటి వేకువజామున తిరిగి ప్రయాణం కావటానికి వాళ్ళు నిశ్చయించుకున్నారు. వంటపనిలో అజితుడూ, వీరభద్రుడూ నిమగ్నులయ్యారు. జాంగ్ లా ఎండుపుల్లలు

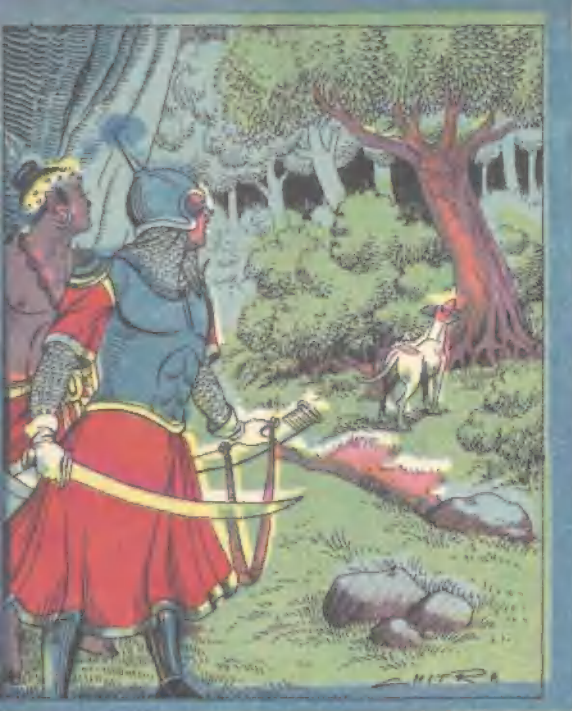

తిసుకువస్తానని శిఖిముఖితో చెప్పి, అరణ్యం లోకి పోయాడు.

శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి ఒక చెట్టు వాసుకుని కూర్చుని తమ ముందు కార్యక్రమాన్ని గురించి మాట్లాడుకో సాగారు. విక్రమకేసరికి, జాంగ్ లా మీద పూర్తి నమ్మకం కలగలేదు. వాడు తమను తప్ప దారి పట్టిస్తాడేమో అన్న అనుమానం అతడు బయట పెట్టాడు. శిఖిముఖిని యిలాంటి అనుమానమే అప్పడప్పుడూ పీడిస్తున్నది.

"మన జాగ్రత్తలో మనం వుందాం. ఈ జాంగ్ లా, శిథిలాలయ పూజారి అను

చందమామ

చరుడేమో అనేగదా నీ భయం. ఆ దుర్మార్గుడే మనసు ఏమీ చేయలేనప్పుడు, యీ వెధవ చేయగలిగిందేమిటి?" అన్నాడు శిఖిముఖి.

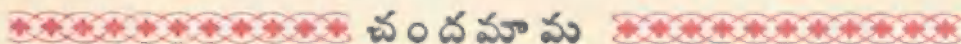
విక్రమకేసరి ఏదో జవాబు చెప్పబోయేంతలో, ఎర్రగండు చిన్నగా మొరిగి, దాపుల నున్న గుమరుచెట్ల కేసి బయలుదేరింది. శిఖిముఖి కుక్క వాలకం చూసి, విక్రమకేసరిని హెచ్చరించి, దాని వెనకనే నిశ్శబ్దంగా నడిచాడు.

విక్రమకేసరి కత్తి దూసి నిలబడి, చూట్టూ అలముకుంటున్న చీకటిలోకి గుచ్చి గుచ్చి చూడసాగాడు.

ఎర్రగండు చెట్లలో కొంత దూరం ముందుకు పోయి ఒక చోట ఆగి, తలపై కెత్తి మొరగ సాగింది. నేలకు దాదాపు అయిదా రడుగుల ఎత్తులో దట్టంగా పరుచుకుపోయిన చెట్లకొమ్మల కేసి, శిఖిముఖి పరీక్షగా చూశాడు. అక్కడ శత్రు వెవడైనా దాగివున్నాడేమో అన్న సంశయం అతడి క్కలిగింది. కాని అక్కడ ఎవరూ వున్నట్టు లేదు. అంతలో అతడికి దూరంగా ఎవరో చిన్నగొంతుతో మాట్లాడుతున్నట్టు అనుమానం కలిగింది. అతడు ముందుకు నడవబోయాడు. ఎర్రగండు అతడి దారిని ఆడ్డగిస్తూ తలపైకెత్తి పెద్దగా మొరగటం ప్రారంభించింది.

ఈసారి శిఖిముఖికి అడుగుల చప్పుడు స్పష్టంగా విసబడింది. చూస్తూండగానే జాంగ్లా భుజం మీద యిన్ని ఎండుపుల్లలు పెట్టుకుని వేగంగా అతడి కేసి రాసాగాడు. శిఖిముఖి అతడి కేసి రెండడుగులు వేసేంతలో చెట్లకొమ్మల్లోంచి ఒక పెద్ద కొండ చిలువ తపి మంటూ జాంగ్లా మీద పడి, అతడి శరీరాన్ని బలంగా చుట్టివేయసాగింది. ఎర్రగండు పెద్దగా అరుస్తూ ముందుకు దూకింది, జాంగ్లా ఒక చావుకేక పెట్టాడు.

శిఖిముఖి ఓ క్షణకాలం కొయ్యవారి పోయాడు. మరుక్షణంలో అతడికి జాంగ్లా ఎలాంటి హెర ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాడో అర్థమైంది. అతడు పరిగెత్తుకుంటూ పోయి కొండచిలువ తల నరికేందుకు కత్తి దూకాడు. కాని, కొండచిలువ జాంగ్లాను నడుము నుంచి పైస తన దేహంతో బలంగా చుట్టి అతడి తలను ఒడిసి పట్టుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది. ఆ చికట్లో కత్తి గురి ఏమాత్రం తప్పవా కొండచిలువ తలకు మారుగా జాంగ్లా తల తెగి గిండ పడే ప్రమాదం వున్నది.

జాంగ్లా చిక్కినదికొరై పోతూ చిన్నగా మూలుగుతున్నాడు. శిఖిముఖి, "భయపడకు జాంగ్లా! ఇదుగో కొండచిలువను నరికేస్తున్నాను." అంటూ ఎడమచేత్తో పొము మెడ పట్టుకుని యివతరికి లాగుతూ, అదే సమయంలో కత్తితో దాని మెడ మీద బలంగా కొట్టాడు.

తల తెగిపోగానే, జాంగ్లా శరీరం మీది నుంచి కొండచిలువ దేహం మెలికలు తెరుగుతూ కింద పడిపోయింది. జాంగ్లా పెద్దగా మూలిగి ఒక పక్కకు దభిమంటూ పడిపోయాడు. ఈ గందరగోళం అంతా విన్న విక్రమకేసరీ, అజిత వీరభద్రులూ అక్కడికి పరిగెత్తుకు వచ్చారు.

శిఖిముఖి, జాంగ్లాను లేవనెత్తేందుకు వంగుతూ, "కొండచిలువ తల నరికాను. దాని పట్టులో చిక్కి నీ కాళ్ళూ చేతులూ ఏమైనా విరిగిపోలేదు గదా?" అన్నాడు.

జాంగ్లా జవాబిచ్చేందుకు గొంతు సరి రించుకునేంతలో చికట్లో నుంచి, "అహారీలు భక్తితో పూజించే కొండచిలువ తల నరికిన వాడెవడు? ఇదుగో, నీ తల వరక బోతున్నాం, కాచుకో!" అంటూ నలుగురైదుగురు భయంకరాకారులు, పెద్ద పెద్ద కూలాలు వైకెత్తి, శిఖిముఖి కేసి పరిగెత్తుకు రాసాగారు.

—(ఇంకా వుంది)

నిత్యయావనం

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి సడవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బేతాళుడు, “రాజా, నువ్వు అపూర్వ శక్తుల కోసం శ్రమిస్తున్నట్టున్నావు. అవి కొందరికి పుట్టుకతోనే కలుగుతాయి, అటు వికులలో అలాంటి శక్తులు గలవారు అనేక మంది ఉన్నారు. కాని వాటివల్ల చివరకు నష్టమే కలుగుతుంది. నీకు శ్రమతెలియ కుండా ఉండగలందులకు ఒక అపూర్వ శక్తుల కథ చెబుతాను విను,” అంటూ అలా చెప్పసాగాడు :

దండకారణ్య ప్రాంతంలో ఉండే కోయ లలో కొందరికి జన్మతః అపూర్వశక్తులు కలిగేవి. ఆ సంగతి బిడ్డపుట్టగానే తెలిసి పోయేది. మగబిడ్డకు పుట్టగానే దంతా లన్నీ వచ్చి ఉన్నా, అడపిల్ల నెత్తి మీద బొడిపె

బేతాళ కథలు

ఉన్నా అది ఆపూర్వశక్తు లున్నట్టు గుర్తుగా ఉండేది. అటు వంటి బిడ్డలను కన్న తల్లులు తమ బిడ్డల రహస్యాన్ని లోకానికి తెలియకుండా దాచేవారు. ఎందుకంటే వారి సమాజం అలాంటి బిడ్డలను చంపేసేది.

ఒక కోయప్పిల్ల నెత్తి మీద బొడిపెతో పుట్టింది. ఆ పిల్ల పేరు ఇల. ఇల తల్లి ఈ రహస్యాన్ని చాలా చక్కగా దాచింది. ఇల పెద్దదై నెత్తి మీద జుట్టు బాగా పెరిగి నాక బొడిపె రహస్యం దాచటం చాలా తేలిక, అయింది. ఇల యుక్తవయస్కురాలైన దాకా ఆమెలోని ఆపూర్వశక్తులకు ఎలాటి పని తగలలేదు.

ఇల ఉండే అరణ్య ప్రాంతానికి సమీపం లోనే ఒక జమీందారీ ఉండేది. ఆ గ్రామంలోనే ఉపేంద్రు డనే ఒక కమ్మరి యువకు డుండేవాడు. వాడు చాలా అంద గాడు, కాని బీదవాడు. గ్రామంలో పెళ్ళి కావలసి ఉన్న పిల్లల్లో సగం మంది ఉపేంద్రుణ్ణి పెళ్ళాడాలని కలలు కనేవారు. ఇల వాణ్ణి మొదట చూసిన క్షణం నుంచి చాలా గాఢంగా ప్రేమించి, వాడి కోసం ప్రాణాలు కూడా ధారపాయ్యటానికి సిద్ధపడింది.

కాని 'ఉపేంద్రుడికి ఇల అంటే ఏమీ లక్ష్యం లేదు. నిజానికి వాడు ఎవరినీ నిజంగా ప్రేమించలేదు. ఎవతె అయినా డబ్బుతో వచ్చేది తనను పెళ్ళాడుతుందా అని వాడి ఆలోచన.

ఒక రోజు ఏదో పండగ వచ్చింది. ప్రజలందరూ సంబరం చేసుకుంటున్నారు. ఆ రోజు ఇల ఎక్కడికీ వెళ్ళక, ఉపేంద్రుడు తన కోసం వస్తే బాగుండునని ధ్యానిస్తూ ఇంట్లోనే కూర్చుంది.

రోజంతా గడిచిపోయింది. సూర్యాస్తమనమయింది. ఉపేంద్రుడు ఇల ఇంటి చాయలకైనా రాలేదు. వాడు గ్రామంలో గొప్పింటి పిల్లలతో కోలాటాలాడుతూ మహా ఆనందంలో ఉన్నాడు.

ఇల తన ఇంట్లో ఏవో ముగ్గులు వేసింది. గుడ్డలు చించి పీలికలు చేసింది. మంత్రాలు చదివింది. ఉపేంద్రుడి పేరు ఉచ్చరిస్తూ, గుడ్డపీలికలలో ముడులు వేసింది. ఆ ముడులను ముగ్గులో అక్కడక్కడా పెట్టింది.

కోలాటాలలో ముణిగి ఉన్న ఉపేంద్రుడు అకస్మాత్తుగా కోలాటం కర్రలు అవతల పారేసి గ్రామం నుంచి బయలుదేరాడు. వాడి మెదడులో ఏ ఆలోచనా లేదు. వాడి కాళ్ళు అప్రయత్నంగా కోయగూడెం కేసి నడుస్తూ, వాణ్ణి ఇల ఇంటి వద్దకు తెచ్చాయి. వాడు తలుపు తట్టగానే ఇల తలుపు తెరిచింది. ఇలను చూడగానే, చీకటిగా ఉన్న వాడి మనస్సులో వెయ్యి దీపాలు వెలిగినట్టయింది.

మర్నాడే ఇలకూ, ఉపేంద్రుడికీ పెళ్లి అయింది. ఉపేంద్రు డామెను తన ఇంటికి తెచ్చుకుని, వెర్రిగా ప్రేమిస్తూ, ఆమెతో కాపరం చేశాడు. అయిదేళ్ళలోనూ ఇల అయిదుగురు పిల్లలను కన్నది.

ఉపేంద్రుడు తన భార్యలో గమనించిన చిత్రమేమిటంటే, ఒక్కొక్క కాసుపుతోనూ ఆమె అందమూ, యౌవనమూ తరగటానికి బదులు హెచ్చుతున్నట్టు కనబడింది. ఇల పెళ్ళికూతురైన నాటి కన్న

కూడా అయిదుగురు పిల్లల తల్లిగా మరింత నేపథంగానూ, అకర్షవంతంగానూ ఉన్నది.

ఇది చూసి ఉపేంద్రుడు కొంచెం కలవరపడి తన తల్లితో ఈ మాట చెప్పాడు.

"నీ భార్య ఒకవేళ మంత్రగత్తెమోరా! అలాటిది భార్య కావటం మహా పాపం; నీకూ, నీ పిల్లలకూ కూడా మంచిది కాదు," అన్నది ఉపేంద్రుడి తల్లి.

"ఇల మంత్రగత్తె అవునే కాదో ఎలా తెలుస్తుంది?" అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"అది నిజంగా మంత్రగత్తె అయితే, అమావాస్య పర్వదినం అర్ధరాత్రివేళ ఏదో ఒక తాంత్రిక పూజ చెయ్యకుండా ఉండదు.

ఈసారి ఆమావాస్య రాత్రి దానికి తెలియకుండా గమనించు," అన్నది తల్లి.

ఆ తరువాత వచ్చిన ఆమావాస్యనాడు ఉపేంద్రుడు నిద్రపోతున్నట్టు నటిస్తూ, మేలుకునే ఉండి తన భార్య ఏం చేసేదీ గమనించాడు. ఇల అర్ధరాత్రి వెళలేచి, నిప్పు చేసి, పొయి మీద నీళ్ళకుండ పెట్టి, ఏవో మూలికలు తెచ్చి, మంత్రాలు చదువుతూ ఆ మూలికలను కుండలో వేసింది.

ఇదంతా గమనించిన ఉపేంద్రుడు తాను చూసినదంతా తల్లికి చెప్పాడు.

"అది నిశ్చయంగా మంత్రాలమారే. దాన్ని వెంటనే చంపకపోతే నీకూ, నీ పిల్ల

లకూ ఘోరాలు తప్పవు. మాయలమారి దానికి సజీవదహనం తప్ప మరొక రకం చావు లేదు," అన్నది తల్లి.

"నా పిల్లల తల్లిని చేజేతులా ఎలా చంపను?" అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"ఒక్క ప్రాణం కోసం చూస్తే, మిగిలిన ఆరు ప్రాణాల మాటా ఏమిటి? తప్పకుండా నువు నీ పెళ్ళాన్ని బూడిద చేసి తీరాలి," అన్నది తల్లి.

తల్లితో చాలాసేపు వాదించిన మీదట ఉపేంద్రుడు తన భార్యను చంపటం తన విధి అని గ్రహించాడు. అతను ఇంటికి వచ్చి, తన ఇంటి ముందు చెట్టు కింద చితిపెర్చి, చెట్టు కొమ్మకు ఒక తాడు కట్టి, దానికి ఉచ్చు తయారుచేశాడు.

ఇదంతా ఇంటి కిటికీలో నుంచి చూస్తున్న ఇల బయటికి వచ్చి, "ఏమిటిదంతా?" అని అడిగింది.

"చెబుతాను. ఒకసారి ఇలా వచ్చి, ఈ కట్టెల మీదికి ఎక్కు," అన్నాడు ఉపేంద్రుడు. ఇలవచ్చి చితిమీద ఎక్కింది. ఉపేంద్రుడు ఆమె మెడకు ఉచ్చు తగిలించి, "నువు మంత్రగత్తెవు గనక నిన్ను తగలేసి, నన్నూ, పిల్లలనూ రక్షించుకోబోతున్నాను," అన్నాడు. అతను కట్టెలకు

నిప్పు అంటించి, చప్పున ఇంట్లోకి వెళ్ళి తలుపు వేసుకున్నాడు.

కట్టెల మంటలు తన బట్టలను అంటుకోగానే ఇల ఏదో మంత్రాలు చదివి, మాయమై, ఒక పువ్వుగా మారిపోయి, చెట్టుకొమ్మకు అంటుకు పోయింది.

మర్నాడు ఉదయం జమీందారు గుర్రం మీద అటుగా వచ్చి, "ఇటువంటి చెట్టు కొమ్మన ఇటువంటి పువ్వు పుయ్యటం విడ్డూరంగా ఉండే!" అనుకుని, ఆ పువ్వును కోసుకుని, ఇంటికి పోయి, దాన్ని నీటిలో పెట్టించి తన గదిలో ఉంచుకున్నాడు.

ఈ జమీందారు వృద్ధుడు. ఆయనకు భార్య, పిల్లలూ లేరు. వంటలక్క ఆయన గదికే భోజనం తెచ్చి పెట్టేది. తెచ్చిన భోజనంలో కొంచెం మాత్రమే ఆయన తిని పడుకుని కునుకు తీసేవాడు.

ఆయన అలా నిద్రపోగానే నీటిలో నుంచి పువ్వు కిందికి దూకి, ఇలగా మారి ఆయన మిగిల్చిన భోజనమంతా తినేసి, మళ్ళీ పువ్వుగా మారి ఎగిరి, నీటిలో పడింది.

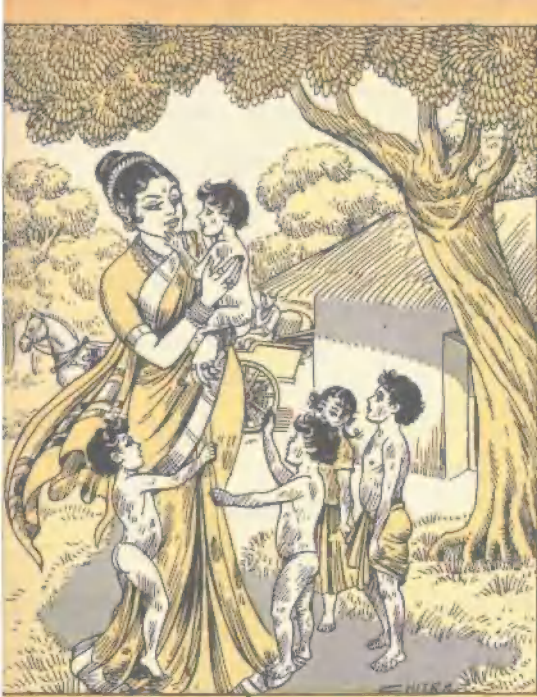
వంటలక్క వచ్చి గిన్నెలన్నీ ఖాళీగా వుండటం చూసి, ఇందులో ఏదో రహస్యం ఉన్నదనుకున్నది. జమీందారు చేసిన వంటలో సగం కూడా ఏ నాడూ తినడు.

ఆయన కోసం చేసిన వంటకాలన్నిటినీ వంటలక్కే ఆ రగిస్తూ ఉండేది. కాని ఇవాళ ఆమెకు ఒక్క నలుసు కూడా మిగల్లేదు.

రెండో పూట వంటలక్క చాటున పొంచి ఉండి, పువ్వు ఆడపిల్లగా మారి, జమీందారు తినగా మిగిలినది భోజనం చెయ్యటం గమనించి, ఈ మాట జమీందారుకు చెప్పేసింది.

మర్నాడు జమీందారు భోజనం చేసి నిద్రపోక కళ్లు ఆరమూసి పడుకుని ఇల భోజనం చేస్తూండగా పట్టుకున్నాడు. తప్పించుకోవటానికి ఇల ప్రయత్నించటంలో ఆమె జుట్టు జమీందారుకు చిక్కింది.

“నా జుట్టు వదలండి. చాలా బాధగా ఉన్నది,” అన్నది ఇల.

“అలాగే వదులుతాను. కాని నువ్వు పువ్వుగా మారటం మాని నాకు భార్యగా ఉండి పోవాలి,” అన్నాడు జమీందారు.

ఇల ఇందుకు ఒప్పుకోలేదు. జమీందారు ఆమె జుట్టు పట్టుకుని లాగి, ఆమె చేత సరే ననిపించాడు. జమీందారు భార్య కాగానే ఇల వంటలక్కను వెళ్ళగొట్టింది. వంటలక్క కోయవాళ్ళలో భూతవిద్యలు తెలిసిన వాళ్ళ దగ్గిరికి పోయి, జమీందారు కొత్త భార్య సంగతి చెప్పి, ఆమె మీద పగతీర్చుకునే ఉపాయం చెప్పమన్నది.

“జమీందారు భార్య మంత్రగత్తె అయి ఉండాలి. ఆమె నెత్తిన బొడిపె ఉంటుంది. ఆ బొడిపె మీది వెంట్రుకలు కత్తిరిస్తే మంత్రశక్తులు పోతాయి,” అని భూత విద్యలు తెలిసినవాళ్ళు చెప్పారు. కాని జమీందారు భార్యను పట్టుకుని ఆమె జుట్టు కత్తిరించే మార్గం ఏమిటో వంటలక్కకు తెలియలేదు.

ఈ లోపల జమీందారు తన చిన్న భార్యకు అంతులేని ఆమూల్య వస్త్రాలూ, ఆభరణాలూ ఇచ్చాడు. ఆమె జమీందారుతో సహా బండిలో షికార్లకు పోతూ ఉండేది. ఒకనాడు ఆమె కమ్మరి ఇంటి ముందుగా పోతుండగా, ఆ ఇంటి ముందు మట్టిలో పొర్లిగింతలు పెట్టి ఆడుకుంటూ అయిదు గురు పిల్లలు కనిపించారు.

ఇల వెంటనే బండిని ఆపించి, కిందికి దూకి వెళ్ళి, తన పిల్లలను ఎత్తుకుని, ముద్దాడింది. తన మేలివస్త్రాలు మట్టి అయిపోయినా ఆమె లక్ష్మిపెట్టలేదు. ఆమె తమ తల్లెనని పిల్లలూ గుర్తించలేదు. కాని వాళ్ళు ఆమె మీదికి పాకి, అనందంతో కేరింజాలు కొట్టసాగారు. వాళ్ళ కేకలు విని ఉపేంద్రుడు బయటికి వచ్చాడు. అతను కూడా ఇలను గుర్తించలేదు.

"విళ్ళు నీ పిల్లలైనా, కమ్మరీ? వాళ్ళు నిలా మట్టిలో పొర్లనివ్వటానికి నీకు సిగ్గు లేదా? చూడు, తిండి కూడా సరిగా లేక ఎలా బక్కచిక్కి ఉన్నారో!" అన్నది ఇల.

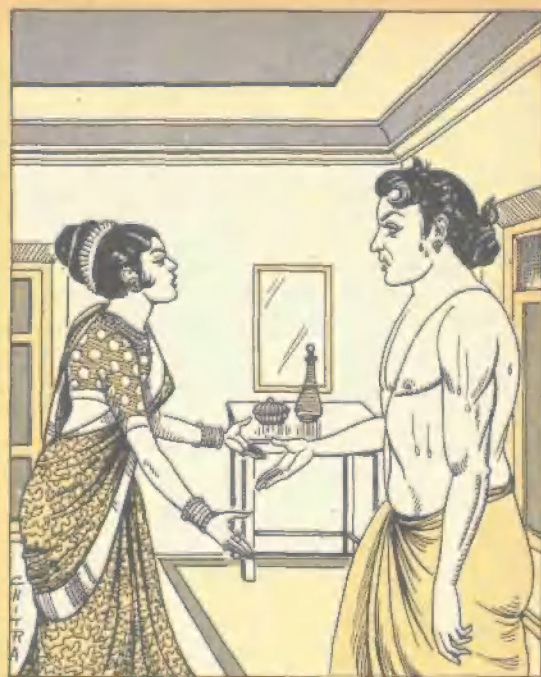
"పెదవాణ్ణి. వాళ్ళకు ఏం తిండి పెట్టను?" అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"రేపు మా యింటికిరా, నీకు పని చెబుతాను. ముందుగా బయానా కింద ఇది ఉంచుకో," అంటూ ఇల తన భర్తకు బరువైన డబ్బుల సంచీ ఇచ్చింది. మర్నాడు ఉపేంద్రుడు జమీందారు ఇంటికి వెళ్ళాడు.

"స్నానాల గదిలో చిన్న మరమ్మత్తు ఉన్నది. ముందు దాని సంగతి చూడు," అంటూ ఇల అతన్ని స్నానాల గదికి తీసుకుపోయి, "చూడు, మట్టికొట్టుకుని ఎలా ఉన్నావో. ముందు స్నానం చేసి, మంచి బట్టిస్తాను వేసుకో," అన్నది.

ఉపేంద్రుడికి అంతా అయోమయంగా ఉన్నది. అతను స్నానాల గదిలో స్నానం చేసి, మంచి బట్టలు వేసుకుని ఇవతలికి వచ్చాడు. ఇల ఇక నిగ్రహించుకోలేక అతన్ని కొగలించుకుని, "నన్ను గుర్తించలేదా? ఇలను!" అన్నది.

అంతవరకూ ఉపేంద్రుడికి అమె మొహం కేసి సూటిగా చూసే ధైర్యం లేకపోయింది.

ఇప్పుడతను అమె మొహం చూసి, "ఇక్కడి కెలా వచ్చావు?" అని అడిగాడు.

"నువు నన్ను పదిలించుకో దలిచావని కోపం వచ్చి, ఈ ముసలి జమీందారును పెళ్ళాడాను. కాని నాకు ఈయనంటే ఇష్టం లేదు. నీ కోసమూ, పిల్లల కోసమూ నా ప్రాణాలు కొట్టుకుపోతున్నాయి. నేను వచ్చేస్తాను," అన్నది ఇల.

"అది అంత తేలిక అనుకున్నావా? నువు కనపడకపోతే జమీందారు నీ కోసం అంతటా వెతికిస్తాడు. అప్పుడు మన పాట్లు కుక్కలూ, నక్కలూ కూడా పడవు. అయినా, ఇవాళ రాత్రికి నన్ను ఆలోచించు

మారింది. అది పెట్టిన తిండి తిన్నావంటే శిల అయిపోగలవు!" అన్నది పంటలక్క.

"ఈ సంగతి నీ కెలా తెలుసు?" అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"నేను జమీందారు దగ్గర పంటలక్కగా పనిచేసేదాన్నిగా. ఆ మనిషి పువ్వుగానూ, మనిషిగానూ మారటం నా కళ్ళారా చూశాను. పని మానుకున్న తరువాత కిటుకు తెలిసింది గాని, ముందుగా తెలిస్తేనా? దాని మంత్రాలూ, మాయలూ క్షణంలో వదల గొట్టి ఉండును," అన్నది పంటలక్క.

"ఎలా? ఏమిటా కిటుకు?" అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"ఎంత తేలికనుకున్నావు? దాని తల వెనకజుట్టు కత్తిరిస్తే అది మామూలు మనిషి అవుతుంది. వీలుంటే ఆ పని చేద్దును!" అని పంటలక్క వెళ్ళిపోయింది.

మర్నాడు ఉపేంద్రుడు బయలుదేరుతూ, తన పనిముట్ల సంచిలో ఒక కత్తెర కూడా పెట్టుకున్నాడు. అతని కోసం ఆత్రంగా కిటికీలో నుంచి చూస్తున్న ఇల, తలుపు తెరిచింది. అతను లోపలికి రాగానే, "ఏమన్నా అలోదించావా?" అన్నది.

"అలోదించాను. నీ గదికి పద, చెబుతాను," అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

కొని. రేపు మళ్ళీ కనిపిస్తాను," అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"రేపు తప్పకుండా రా. మరిచేపు!" అని ఇల, జమీందారు తన కిచ్చిన నగలన్నీ మూట కట్టి ఉపేంద్రుడి కిచ్చేసింది.

అతను ఇంటికి వస్తుండగా దారిలో పంటలక్క కనబడి, "ఎక్కడి నుంచి వస్తున్నావు, నాయనా?" అని అడిగింది.

"జమీందారుగారు పిలిస్తే వెళ్ళి పని చూసి వస్తున్నాను. తిండి మూటగట్టి ఇచ్చారు," అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

"ఆ జమీందారు పెళ్ళాం ఏదన్నా పెడితే తినకు నాయనా! అది మాయల

ఇద్దరూ గదిలోకి చేరగానే అతను కత్తిర తీసుకుని, ఒక చేత్తో ఇలను గట్టిగా పట్టు కుని ఆమె జడపాయలు కత్తిరించసాగాడు.

"ఏమిటి పని? ఎందు కిలా చేస్తు న్నావు?" అని ఇల గిలగిలా కొట్టుకున్నది. కాని ఆమె జుట్టుపాయలన్నీ కత్తిరించిన దాకా అతను మానలేదు.

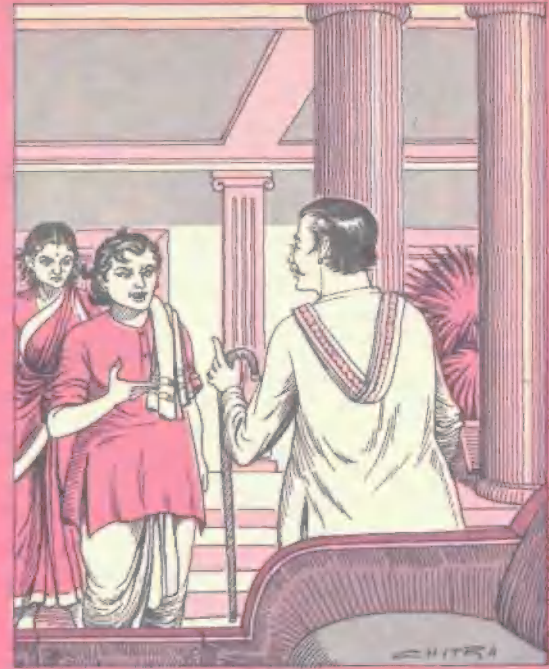
జుట్టుపోగానే ఇల కున్న శక్తులతోబాటు నిత్యయౌవనం కూడా పోయింది. ఆమె కళ్ళు లోతుకుపోయి, వాటి కింద గుంటలు ఏర్పడ్డాయి. శరీరంలో అంతదాకా ఉండిన జిగిపోయింది.

ఆమె తన చేతులు చూసుకుని ఏడుస్తూ, "నా అందమంతా పోయింది. నన్ను చూసి అసహ్యించుకుంటావు," అన్నది.

"లేదు, ఇలా! నా కళ్ళకు ఇలా ఉంటేనే అందంగా ఉన్నావు. ఇంటికి పోదాం పద," అన్నాడు ఉపేంద్రుడు.

వాళ్ళిద్దరూ పచ్చేస్తుంటే జమీందారు కనిపించి, "నా భార్య చెప్పిన పని ముగించావా?" అని ఉపేంద్రుణ్ణి అడిగాడు.

"వీలినవారు కీమించాలి. ఈ మధ్య పారిపోయిన నా భార్య తమ ఇంటినొకర్ల మధ్య కనిపిస్తే ఇంటికి పట్టుకుపోతు న్నాను," అన్నాడు.

"తప్పకుండా తీసుకు పో. పెళ్ళాలు మొగుళ్ళను విడిచి పారిపోవటం మహా నేరం," అన్నాడు జమీందారు. ఆయన తన భార్య కోసం ఊరూ, వాడూ గాలించి, ప్రాణం విసిగి, పంటలక్కను మళ్ళీ తెచ్చుకున్నాడు.

జమీందారు వద్ద నుంచి తెచ్చుకున్న నగలు అమ్మి, ఇలా ఉపేంద్రులు సుఖంగా బతుకుతూ, ఇంకా పిల్లలను కన్నారు.

బేతాలు డీ కథ చెప్పి, "రాజా, నా కొక సందేహం. ఉపేంద్రుడు నిత్యయౌవనంతో బాటు అందాన్ని కోల్పోయిన ఇలను ఎందుకు తెచ్చి ఏలుకున్నాడు? ఆమెను

విడిచి పుచ్చేశక్తి లేకనా? ఆమెలో ఇప్పుడు అపూర్వశక్తు లేవీ లేవు కూడా కద. అతను విడిచిపెట్టేస్తే ఆమె ఏమీ చెయ్యలేదే. అటువంటప్పుడు కూడా అతను ఆమెను ఎందుకు చేరదీశాడు? ఈ రహస్యం నీకు తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

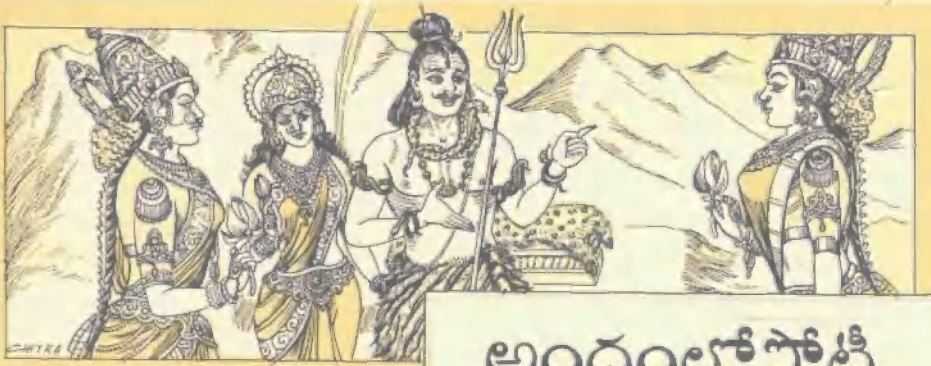
దానికి విక్రమార్కుడు, “ఉపేంద్రుడిలో సౌందర్యభ్రాంతి ఏనాడూ ఉన్నట్టు కనబడదు. అతను ఇలను పెళ్లికి ముందు కూడా మోహించలేదు. ఇల తన మంత్ర శక్తులతో అతన్ని తన దగ్గిరికి తెచ్చుకున్నది గాని, అతన్ని నిజంగా వశం చేసుకున్నది తన ప్రేమతోనే. ఇలకు అతనిపై గల ప్రేమ అసాధారణమైన దనటానికి సందేహం లేదు. ఉపేంద్రుడికి సౌందర్యభ్రాంతి లేదనటానికి మరొక నిదర్శనం, తన భార్య నిత్య యౌవనం చూసి అతను అందోళన పడి, తన తల్లితో దాన్ని గురించి ప్రస్తావించటమే.

నిజంగా సౌందర్యభ్రాంతి కలవాడైతే తన భార్య నిత్యయౌవని అయినందుకు తన అదృష్టాన్ని మెచ్చుకుని ఊరుకునేవాడే. తన భార్యది మాయసౌందర్యం అని తెలిశాక అతను ఆమెను పొగొట్టుకోవటానికి సిద్ధ పడ్డాడు. ఆమె జమీందారు భార్య అయినది తన మూలంగానే అని తెలిసినాక అతను ఆమెను అందుకు తప్ప పట్టలేదు. కాని జమీందారు ఇంట సర్వసఖాలూ ఉండి కూడా ఆమె ప్రాణం తన కోసమూ, తన బిడ్డల కోసమూ పీకుతున్నదంటే అతను అలాంటి భార్యను ఎలా వదులుకుంటాడు? ఆ భార్య నిత్యయౌవనాన్ని పొగొట్టుకుంటే అతని కది ఒక లెక్కలోకి రాదు. అందుకే యౌవనాన్ని పొగొట్టుకున్న భార్యను అతను సంతోషంగా విలుకున్నాడు,” అన్నాడు.

రాజు కీ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

అందం లో పోటీ

ఒకప్పుడు వైకుంఠంలో విష్ణువు భార్యలైన జ్యేష్ఠాదేవికి, లక్ష్మీదేవికి, ఎవరు ఎక్కువ అందం అని వాదం ఎర్పడింది. తీర్పు చెప్పమని వారు తమ భర్త అయిన విష్ణు మూర్తిని అడిగారు.

"మీలో ఒకరి అందం కన్న ఇంకొకరి అందం ఎక్కువని చెప్పి, మీ ఇద్దరి కీచు లాటల మధ్య ఇరకటం నా కిప్పంలేదు. మీరు నిజం తెలుసుకోవాలంటే బ్రహ్మ దగ్గరికి వెళ్ళటం మంచిది," అన్నాడు విష్ణువు.

ఆ మీదట వాళ్ళిద్దరూ బ్రహ్మలోకానికి వెళ్ళారు. సరస్వతి వారు వచ్చినపని అడిగింది. వాళ్ళు తమలో ఎవరి అందం గొప్పదో బ్రహ్మనడిగి తెలుసుకోవటానికి వచ్చామన్నారు.

సరస్వతి ద్వారా విషయమంతా తెలుసుకున్న బ్రహ్మదేవుడు వారితో, "తల్లులారా, నా కళ్ళకు మీరిద్దరూ సమంగానే కనిపిస్తారు.

తన కల్లని మించిన అందగత్తె ప్రపంచంలో ఉంటుందని ఏ కొడుకన్నా ఒప్పుకుంటాడా? అందుచేత మీ అందాలలో తేడా నిర్ణయించే శక్తి నాకులేదు. నా సలహా ఏమంటే, మీరు కైలాసానికి వెళ్ళి శివుణ్ణి అడగండి. ఆయన చాలా బోళామనెషి. నిజం చెప్పటానికి ఏమాత్రమూ జంకడు," అన్నాడు.

బ్రహ్మ సలహా ప్రకారం జ్యేష్ఠాదేవి, లక్ష్మీదేవి కైలాసానికి వెళ్ళి పార్వతి పరమేశ్వరులను చూశారు. తమలో ఎవరి అందం గొప్పదో తేల్చుకోవటానికి వారు వచ్చినట్టు తెలియగానే శివుడు వారితో, "నాకు పెద్ద చిక్కె తెచ్చిపెట్టారు. అసలే నేను నా భక్తులకు తొందరపడి వరాలివ్వటమూ, అందు వల్ల ఏర్పడ్డ చిక్కులను మీ భర్త తొలగిస్తూ ఉండటమూ తరుచుగా జరుగుతున్నది. అలాటప్పుడు మీ భర్త సైతం తేల్చలేని సమస్యను నేను తేల్చగలగటం ఉపాచ

రాని విషయం. ఈ విషయంలో ఏమాత్రము మొహమాటం లేకుండా చెప్పగలవాడు నారదుడు,” అన్నాడు.

శివుడి మాట అంటుండగానే నారదుడు వచ్చాడు. “సమయానికి వచ్చావు. నువ్వు నిష్కపటంగా చెప్పు. మా ఇద్దరిలో ఎవరి అందం హెచ్చు?” అని పెద్దమ్మా, చిన్నమ్మా నారదుణ్ణి అడిగారు.

“అమ్మలారా, బ్రహ్మచారిని, నాకు అందం సంగతి ఏం తెలుస్తుంది? మీరు మీ అనుమానం తీర్చుకోవాలంటే భూలోకానికి వెళ్ళి, భద్రయ్యశెట్టి అనే వైశ్యత్త ముణ్ణి అడగండి. ఆయన తప్పక మీ అనుమానం తీరుస్తాడు,” అన్నాడు నారదుడు.

పెద్దమ్మా చిన్నమ్మా భద్రయ్యశెట్టి ఇంటికి వెళ్ళారు. వారిని చూస్తూనే శెట్టి దేవతలని గుర్తించి, సాష్టాంగదండప్రమాణాలు ఆచరించి, “తల్లలారా, మీకు నా మీద ఇంత అనుగ్రహం కలగటానికి,

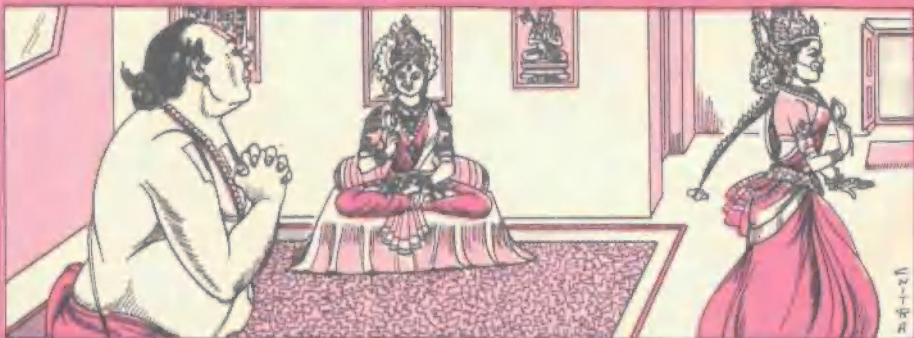
మీరు నా యిల్లు పావనం చెయ్యటానికి కారణ మేమిటి?” అని అడిగాడు.

“మాలో ఎవరు ఎక్కువ అందంగా ఉన్నారో చప్పన చెప్పేయ్యి. మా దారిన మేం పోతాం,” అన్నారు దేవతలు.

“దానికేం భాగ్యం?” అని శెట్టి వారిద్దరినీ నిలబెట్టి, తాను వారికి దూరంగా కూర్చుని, వారిని తన దగ్గిరికి నడిచి రమ్మన్నాడు. తరవాత వాళ్ళను ముందు నిలుచున్నచోటికి నడిచి పొమ్మన్నాడు. వాళ్ళు అలాగే చేశారు.

“మీ అందంలో చాలా తేడా ఉన్నది. చిన్నదేవి వచ్చేటప్పుడు హెచ్చు అందంగా ఉన్నది. పెద్దదేవి వెళ్ళేటప్పుడు ఎక్కువ అందంగా ఉన్నది,” అన్నాడు శెట్టి.

ఇద్దరూ సంతోషించారు. లక్ష్మీదేవి వచ్చి శెట్టిగారితోనే కూర్చున్నది. పెద్దామె శెట్టికి విప్రుపెట్టి నడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. అందుకే వైశ్యులు లక్ష్మీసంపన్నులయారు.

వాత్సల్యం

ఒక గ్రామంలో ఒక రైతు ఉండేవాడు. అతని కొడుకు మోహనుడు వట్టి పోమరి పోతుగానూ, నిప్పు యోజకుడుగానూ తయారై, తండ్రికి ఏవిధంగానూ సాయ పడకపోయాడు. తండ్రి ఆ కొడుకును గురించి ఎంతో బాధపడి, వాణ్ణి ప్రయోజ కుణ్ణి చెయ్యాలన్న పట్టుదలకొద్దీ, నయానా భయానా ఎంతో ప్రయత్నించి చూశాడు. కాని అందువల్ల కొంచెం కూడా ప్రయోజనం లేకపోయింది.

మోహనుడు యుక్తవయస్కుడయ్యాడు. వాడికి కుటుంబభారం మీదపడ్డాక బాధ్యతలు తెలిసి వస్తాయనుకుని తండ్రి వాడికి పెళ్లి చేశాడు.

పెళ్లికాగానే మోహనుడు తండ్రి వద్దకు వచ్చి, "నాన్నా, నా ఆస్తి నాకు పంచు. నా దారిన నేను బతుకుతాను. నేనిక ఈ ఇంట వుండను," అన్నాడు.

తండ్రి ఆశ్చర్యపడి, "నీ కిప్పుడు వచ్చిన ఇబ్బంది ఏమిటిరా, అబ్బాయి? నిన్ను వేరుపడమని ఎవరన్నారు? చాతనయిన దేదో సంపాదించుకుని నా ఎడటనే ఉంటే నేనూ సంతోషిస్తానుగా?" అన్నాడు.

"నామీద ప్రేమ ఉన్నట్టు సటనకూడా దేనికి? నేనంటే మొదటి నుంచి నీకు ద్వేషమే. ప్రేమ ఏకోకానా లేదు. ఇంత కాలమూ నన్ను తిట్టి, కొట్టి, రాచి రంపాన పెట్టావు. ఇప్పుడేమో, నేను ఎటైనా పోయి స్వతంత్రంగా బతుకుతానంటే ఆభ్యంతరం చెబుతున్నావు. నేను ఇప్పటికైనా వేరు పోయి సుఖపడటం నీకు ఇష్టంలేదు," అన్నాడు మోహనుడు.

"అలా ఎప్పుటికీ అనుకోకు. ఎక్కడ ఉన్నా నువు సుఖంగా ఉండటమే నాకు కావలసింది," అని తండ్రి కొడుకు వాటా పంచి ఇచ్చాడు. మోహనుడు మరొక

గ్రామం వెళ్ళిపోయి, అక్కడ కాపరంపెట్టి, కూలీనాలీ చేసుకుంటూ ఎలాగో సంసారం ఈదసాగాడు.

సంవత్సరం తిరిగేసరికల్లా మోహనుడికి ఒక కొడుకు వుట్టాడు. మోహనుడిలాగే వాడు కూడా పనికి మొండి, తిండికి మెండుగా తయారయ్యాడు. వాడి బుద్ధులూ, వాలకమూ చూస్తున్నకొద్దీ మోహనుడికి మండిపొయ్యేది.

ఒకరోజు కోపం పట్టలేక మోహనుడు తన కొడుకును బాగా కొట్టాడు. వాడు ఇల్లు పదిలి దగ్గరలోనే ఉన్న తాతగారి ఊరు పోయి; తాతతో జరిగినది చెప్పాడు.

తాత వాణ్ణి తన గ్రామంలోనే ఉన్న మరొకరి ఇంటికి తీసుకుపోయి, ఇంటి యజమానితో మాట్లాడి, నాలుగురోజులపాటు వాడు అక్కడే రహస్యంగా ఉండేటట్టు ఏర్పాటుచేశాడు.

తన చేత తన్నులుతిని కొడుకు మాయమయే సరికి మోహనుడు గాభరాపడ్డాడు. ఎంత వెతికినా వాడిబాడ తెలియలేదు. మోహనుడు వాణ్ణి వెతుక్కుంటూ తన తండ్రి దగ్గరికి వచ్చి, "నాన్నా, మావాడేమన్నా ఇటుకేసి వచ్చాడా? వాడు బొత్తిగా కూర్చున్నచోటి నుంచి కదలడు, ఎంత చిన్నపని చెప్పినా చెయ్యడు, మొన్న

ప్రాణం విసిగి నాలుగు తగిలించాను. ఆ తరవాత వాడు ఎటువెళ్ళాడో మరి, ఇంటికి తిరిగి రాలేదు,” అన్నాడు.

“పోతేపోయాడులేరా. సోమరి వెధవ, ఉండి ఉద్ధరిస్తాడా? అలాంటి వాణ్ణి గురించి నువ్వేమీ విచారించకు,” అన్నాడు మోహనుడితో తండ్రి.

మోహనుడు ఇంకేమీ అనక విచారంగా ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళాడు. తన భర్త కొడుకు జాడ తెలుసుకోకుండానే తిరిగి వచ్చేసరికి మోహనుడి భార్య, “వాణ్ణి కొట్టి ఏం ప్రయోజనం? వాడి బుద్ధి ఏమన్నా మార్చగలిగారా? చిన్న వెధవ ఏమైపోయాడో,” అంటూ బాపురుమన్నది.

ఈన్న ఒక్క కొడుకునూ చేజేతులా పోగొట్టుకున్నాననే దిగులుతో మోహనుడు మంచంపట్టాడు.

ఈ సంగతి తెలిసి మోహనుడి తండ్రి తన మనవణ్ణి వెంటబెట్టుకుని మోహనుడి

ఇంటికి బయలుదేరి వచ్చాడు. మోహనుడు కొడుకును చూడగానే కౌగలించుకుని, బాపురుమని ఏడ్చాడు.

మోహనుణ్ణి తండ్రి ఓదార్చుతూ, “పితృ వాత్సల్యం అట్లాగే వుంటుందిరా, నాయనా! వాడు అప్రయోజకుడవుతున్నాడన్న బాధ కొద్దీ కొట్టావుగాని, వాడి మీద ప్రేమలేక కొట్టావా? నాలుగురోజులు వాడు ఎదట లేకుండా పొయ్యోసరికి ఎలా డీలాపడి పోయావో చూడు! నేనూ అంతే. నువ్వు బాగు పడవేమోనన్న బాధతోనే నిన్ను తిట్టాను, కొట్టాను. నీ మీద ప్రేమలేక కాదు. ఎంత చెప్పినా వినకుండా నువ్వు వేరుపడి పోయినాడు నే నెంత క్షభపడ్డానో ఇప్పుడు తెలిసివచ్చిందా?” అన్నాడు.

ఆ తరవాత మోహనుడు భార్య బిడ్డలతో తన తండ్రి ఇంటికి తిరిగిపోయి, వ్యవసాయంలో తండ్రికి సహాయపడుతూ సుఖంగా జీవించాడు.

విశ్వాసం

గురువు మీద అచంచల విశ్వాసం గల ఒక శిష్యుడు గురువు యొక్క నామాన్ని ప్కరిస్తూ, నీటి మీదనే నడిచి యేరు దాటాడు. ఈ సంగతి తెలిసింది గురువు గారికి. "ఓహో, నా పేరులోనే యింత మహిమవుందే! ఇక నేను ఎంతటి గొప్పవాణ్ణి! నాకు అసాధ్యమైంది ఏముంది?" అనుకున్నాడు.

మరుదినం "నేను! నేను!" అనుకుంటూ నదిలోని నీటి మీద నించి నడవాలని యత్నించాడు గురువు. కానీ నీటిలో దిగగానే, మునిగిపోయి ప్రవాహంలో పడి కొట్టుకుపోయాడు పాపం. —చక్రపాణి నరసింహరావు

రాజకుమారులు

ఛత్రపురరాజు సుధన్వుడు చిన్నతనంలో నానా దేశాలూ సంచరించి, ప్రపంచం ఎంతో చూసినవాడు. అతనితో బాటు శ్రీపుత్రుడు అనే మరొక రాజకుమారుడు కూడా ప్రపంచ పర్యటన చేశాడు. ఇద్దరూ కవలపిల్లల్లాగా ఎంతో అన్యేన్యంగా ఉంటూ, ఎంతటి బల శాలులతో పోరాటం వచ్చినా జయిస్తూ వీర విహారం చేసి, యుక్తవయస్కులు కాగానే వివాహాలు చేసుకుని ఎవరి దారిన వారు తమ తమ రాజ్యాలకు వెళ్ళిపోయి, కాల క్రమాన రాజ్యాధిపతులు చేసుకుని, పాలకులైనారు. శ్రీపుత్రుడి రాజ్యం ఛత్రపురానికి అనేక వందల యోజనాల దూరాన ఎక్కడో ఉన్నది.

ఛత్రపురరాజుకు చాలా కాలం పిల్లలు పుట్టలేదు. ఆయన ఒకసారి వేటకు పోయి సప్తడు ఒక బోయవాడు కనిపించి, ఆయన చెయ్యి చూసి, "రాజా, నీకు ఒక చేప

ప్రభావం వల్ల ఒక కొడుకు పుడతాడు. కాని నువ్వు మటుకు ముగ్గురు కొడుకులను సాకు తావు," అని చెప్పాడు.

సుధన్వుడికి వాడన్నది అర్థం కాలేదు. అయినా వాడి మాటలను ఆయన పట్టించు కోనూ లేదు. అయితే ఆ మాట అక్షరాలా నిజమయింది. రాజు వేట నుంచి తిరిగి వచ్చేలోపల రాజుగారి బాలర్లు ఒక పంద రంగుల చేపను తెచ్చి అంతఃపురంలో ఇచ్చారు. ఆ చేప అపూర్వంగా ఉండటం చేత వంటలక్క దాన్ని వండి, రాణిగారికి పెట్టేముందు తాను రుచి చూసింది. చేప చాలా రుచిగా ఉన్నది. వంటలక్క మరి కొంచెం తిని రాణిగారికి వడ్డించింది. రాణి కూడా దాన్ని పూర్తిగా తినక కొంత వదిలేసింది. రాణిగారు వదిలేసినదాన్ని రాణిగారి పరిచారిక తినేసింది. ఆ చేపను తిన్న రాణి, వంటలక్క, దాసి కూడా గర్భ

వతులై, పదిమాసాల ఆనంతరం ఒకే రోజున మగపిల్లలను ప్రసవించారు.

ముగ్గురికి ఒకేసారి మగపిల్లలు పుట్టటమే అబ్బుర మనుకుంటే, ఆ ముగ్గురూ ఒకే రూపు కలిగి ఉండటం మరింత అద్భుత మనిపించింది. రాజు తన కళ్ళతో చూస్తేనే గాని నమ్మనని, ముగ్గురు పిల్లలనూ తెప్పించాడు. ఆ సమయంలో పిల్లలు తారుమారైపోయారు.

"ఇప్పుడు వీళ్ళను నమ్మకంగా వేరు చెయ్యటం సాధ్యంకాదు. ముగ్గురూ ఒకే అచ్చులో పోనినట్టున్నారు గనక అందరినీ నా పిల్లలుగానే పెంచుతాను. ముగ్గురికి

మూడు రంగుల బట్టలు మాత్రం వెయ్యండి," అని రాజు ఉత్తరు విచ్చాడు. పిల్లలకు ధీరుడూ, వీరుడూ, శూరుడూ అని పేర్లు పెట్టారు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ యుక్తవయస్కులయ్యాక సుధన్వుడు వారిని పిలిచి, "మీలో ఒకరు నా అనంతరం సింహాసనం మీద కూర్చుంటారు. మీ శక్తిసామర్థ్యాలు నాకు తెలియాలి. మీరు మన ఆశ్వశాలకు వెళ్ళి, మీకు నచ్చిన గుర్రాలను తీసుకుని, దేశాలు తిరిగి, నే నెన్నడూ చూడనిది ఏదన్నా పట్టుకు రండి. వెళ్ళండి!" అన్నాడు.

రాజకుమారులు ముగ్గురూ కూడబలుక్కున్నారు. ధీరుడికి, వీరుడికి రాజు కోరినది ఏమీ బాగాలేదు. "ఎందుకీయన మనని ఇలా తరిమేస్తున్నాడు?" అని వాళ్ళు విసుక్కున్నారు.

"అయన చెప్పినది ఆనంగతం కాదే! కాస్త ప్రపంచజ్ఞానం సంపాదించటం మనకే మంచిది," అన్నాడు శూరుడు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ మంచి గుర్రాలను ఎన్నుకుని, వాటి మీద చాలా రోజులు ప్రయాణం చేసి, ఒక వింత తోపు చేరారు. అందులో ఒక నేరేడు చెట్టున వెండి రంగుగల కాయలున్నాయి. ధీరుడు

చప్పన కొన్ని కాయలు కోసి, "నాన్నగారు ఇలాటి కాయలను చూసి ఉండరు. వీటిని తీసుకుపోయి ఆయనకు చూపి, యువ రాజుగా అభిషేకం పొందుతాను," అంటూ తన గుర్రాన్ని ఎక్కి వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ పాటి ఆలోచన తనకు తట్టనందుకు వీరుడు చాలా నొచ్చుకుని, అయినా ముందు ముందు ఇంకా గొప్ప వింతలు కనబడ వచ్చు ననుకుని ముందుకే వెళ్ళాడు. శూరుడు కూడా అతనితోబాటే వెళ్ళాడు.

కొన్ని రోజులకు వారు మరొక వింత తోపు చేరుకున్నారు. అక్కడ ఒక చెట్టున

బంగారు రంగుగల వెలగకాయలున్నాయి. వీరుడు కొన్ని వెలగకాయలు కోసుకుని, "నాన్నగారు ఈ వింతను ఎన్నడూ చూసి ఉండరు. వెండి నేరేడుపళ్ళ కన్న ఇవి వింతగా ఉన్నాయి. నేను తప్పక రాజు నౌతాను," అని చెప్పి వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

తరవాత శూరుడు ఒక్కడే ముందుకు సాగాడు. అతను చాలాకాలం ప్రయాణించి ఒక విచిత్రమైన చిట్టడవి చేరుకున్నాడు. అక్కడ ప్రతి చెట్టూ, ప్రతి పొదా, ప్రతి దుబ్బూ మణులతో చేసినట్టుగా ఉండి, ఎండలో రకరకాల రంగు లీనుకున్నది.

ఈ చిట్టడవి నట్టనదుమ ఒక బంగారు భవంతి ఉన్నది. దాని గోడల నిండా వజ్రాలు తాపడం చేసి ఉన్నాయి. భవంతి ముందు ఒక భీకరమైన ముసలిది కూర్చుని ఉన్నది. ఆమె చేతిలో ధగధగ మెరుస్తున్న ఒక పెద్ద కత్తి ఉన్నది.

శూరుడు, ఆమె తల తిప్పి, తానున్న వైపు చూసేలోగా పొదల మాటున దాక్కున్నాడు. ఇటువంటి రత్నాల అడవి తన తండ్రి చూసి ఉండడని అతనికి తోచింది. ఒక చిన్న రెమ్మగాని, కొమ్మగాని తుంపు కుని పొదామని అతను తన సమీపంలో ఉన్న పొద మీద చెయ్యి వేసేసరికి ఆ పొద

బాధతో మూలిగింది. కనీసం దుబ్బు నుంచి గడ్డిపరక అయినా కోసుకుందామనుకున్నాడు. కాని ఆ దుబ్బు బలహీనంగా, "నన్ను తెంపకు, శూరా! ఇంటికి వెళ్ళు. ఇక్కడ చూసిన దేదీ ఎవరికీ చెప్పకు. నీ తండ్రి దేశసంచారం చేసినప్పుడు ధరించిన దుస్తులూ, కత్తి తీసుకుని, ఆయన ఎక్కిన గుర్రం మీద మళ్ళీరా. నీకు మేలు కలుగుతుంది," అన్నది.

శూరుడు ఆ మాటలలో విశ్వాసం ఉంచి, భయంకరమైన ముసలిదాని కంట పడకుండా చిట్టడవి నుంచి బయటపడి, తన గుర్రం మీద ఇంటిదారి పట్టాడు.

ఈ లోపల ధీరుడు ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, వెండి నేరేడుపళ్ళు రాజుకు చూపించి, "ప్రపంచంలో కెల్లా వింత అయినది తెచ్చాను," అన్నాడు.

"నువ్వు ఎంతో దూరం వెళ్ళలేదురా, బాబూ. ఈ వెండి నేరేడుపళ్ళ చెట్టు మన రాజ్యం సరిహద్దు దాటి కొద్ది దూరంలోనే గదా ఉన్నది. నా చిన్నతనంలో నేనూ, నా స్నేహితుడూ ప్రతి ఉదయమూ ఈ చెట్టు గల తోపుకు షికారు వెళ్ళి వచ్చేవాళ్ళం," అన్నాడు రాజు. ఈ మాట విని ధీరుడు హతాశుడయ్యాడు.

వీరుడు తెచ్చిన బంగారు వెలగపండు చూసి కూడా రాజు ఆశ్చర్యపడలేదు. "ప్రపంచం చూసి రమ్మని పంపితే ఇంత కొద్ది దూరం వెళ్ళి తిరిగి వచ్చావేం? ఒకప్పుడు నేనూ నా స్నేహితుడూ ప్రతి సాయంకాలమూ ఈ చెట్టు వద్దకు పికారు వెళ్ళి వచ్చేవాళ్ళం," అన్నాడాయన. దాంతో వీరుడి ఆశలన్నీ నీరుకారి పోయాయి. అంతేకాదు. తమ కన్న దూరం వెళ్ళిన శూరుడు ఏదన్నా వింత వస్తువు తెచ్చి, వాడే రాజైపోతాడేమోనని వాళ్ళు మహా భయపడ్డారు.

కాని శూరుడు వట్టి చేతులతో తిరిగి వచ్చాడు. అతను రాజుతో, "నాన్నా, నీకు తెలియని వింతలేవీ నాకు కనిపించలేదు. అయితే మళ్ళీ బయలుదేరుదా మనుకుంటున్నాను. నువ్వు చిన్నతనంలో వాడిన దుస్తులూ, కత్తి, నీ గుర్రమూ నాకు కావాలి," అన్నాడు.

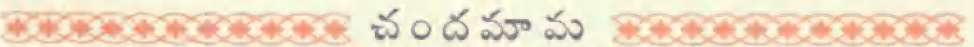
రాజు మొదట ఆశ్చర్యపడి, తరవాత, తన చిన్ననాటి దుస్తులు చినిగిపోయాయనీ, కత్తి తుప్పుపట్టి పోయిందనీ, గుర్రం లేచి నిలబడలేనంత ముసలిదై పోయిందనీ అన్నాడు. అయినా శూరుడు వినిపించుకోలేదు. రాజు అతను కోరినవి ఇవ్వక తప్పలేదు.

శూరుడు శిథిలమై పోతున్న దుస్తులు తొడిగి, కత్తికి తుప్పు కడిగి నడుముకు కట్టుకుని, అశ్వశాలకు వెళ్లి లేవలేని స్థితిలో ఉన్న ముసలి గుర్రాన్ని చూశాడు. అతను బలవంతంగా లేవదీస్తుంటే ముసలి గుర్రం సకిలించింది. ఆ సకిలింపు వెంటిడి శూరుడి కిలా మనిషి మాటలు వినిపించాయి:

"నాకు నివ్వలు పెట్టు!"

శూరుడిది విని నిర్ధాంతపోయి, చితుకులు తెచ్చి మంట చేసి, కాలే కట్టెలు తెచ్చి గుర్రం నోట్లో పెట్టాడు. వెంటనే గుర్రం లేచి నిలబడింది. అది ఒక్కసారి మెడ విదిలించి, గిట్టలతో నేలను గోరాడింది.

పరమానందం చెంది, శూరుడు ఆగుర్రం మీద ఎగిరి కూర్చున్నాడు. మరుక్షణమే అది వాయువేగంతో బయలుదేరి, అర ఘడియ లోపల రత్నాల చిట్టడవి చేరి, అక్కడ ఆగింది. అది శూరుడితో, "శూరా, నువ్విప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా మనులు కోవాలి. ఈ చిట్టడవి మధ్య కూర్చుని ఉన్న ముసలిది మహా భయంకరమైన మంత్రగత్తె; దాని కంటపడితే నీ ప్రాణాలు దక్కవు. ఒకే క్షణంలో దాని చేతి కత్తి లాగేసి, దాని తల నరికెయ్యాలి. అది తన మంత్రశక్తితో ఇక్కడి రాజునూ, అతని కుమార్తెనూ, పరివారాన్ని చెట్లుగానూ, ఆమె తన భార్య అయితే బాగుండు నని

పొదులుగానూ మార్చేసింది. అది చస్తే వాళ్ళు తిరిగి యథారూపం పొందుతారు," అని చెప్పింది.

శూరుడు ఏ మాత్రమూ జంకక, తన వెంట తెచ్చిన కత్తి చేతబట్టి, వెనక నుంచి మంత్రగత్తెను సమీపించి, ఎడమచేత్తో దాని చేతిలోని కత్తి లాగేస్తూ, కుడిచేత్తో ముసలి దాని కంఠం నరికేశాడు.

మరుక్షణం చిట్టడవి మాయమయింది. అంతటా మనుషులు వెలిశారు. వారిలో రాజు, రాజకుమార్తె ఉన్నారు. రాజు శూరుణ్ణి చూసి, "ఎవరు, బాబూ, నువ్వు? నువ్వు ధరించిన దుస్తులు నా చిన్ననాటి మిత్రుడివి. నీ కెలా వచ్చాయి?" అని అడిగాడు. శూరుడి తండ్రి సుధన్వుడని తెలియగానే ఆ రాజు అతన్ని కొగలించు కుని, "నా పేరు శ్రీపుత్రుడు. మీ నాన్న నీకు చెప్పలేదా? చిన్నతనంలో మా ఇద్దరిదీ ఒకటే ప్రాణం. నన్నూ నా రాజ్యాన్ని గొప్ప అవద నుంచి కాపాడావు. ఆ పైన నా ప్రాణమిత్రుడి కొడుకువు. నువ్వు నా కుమార్తె మాలావతిని పెళ్ళి చేసుకుంటే చాలా సంతోషిస్తాను" అన్నాడు శ్రీపుత్రుడు. శూరుడికి మాలావతిని చూసినప్పుడే

కొడుకు. వాళ్ళ చేతులు చూసి ఎవరు ఎవరి కొడుకో, నా కొడుకు ఎవరో చెప్ప గలవా? ఎందుకంటే, వీళ్ళలో ఒకణ్ణి యువరాజు చెయ్యాలి,” అన్నాడు.

బోయవాడు ముగ్గురు రాజకుమారుల చేతులూ చూసి, ఏకాంతంగా రాజుతో, “ధీరు డనే పేరుగలాయన మీకు పుట్టిన వాడు. శూరుడనే ఆయన దాసికి పుట్టిన వాడు. వీరుడు పంటలక్క కొడుకు,” అని చెప్పాడు.

రాజు హతాశుడైనాడు. ముగ్గురిలోకి సోమరిపోతూ, అసమర్థుడూ అయినవాడు తన కొడుకా? అందరిలోకి చురుకైనవాడు

దాసి పుత్రుడా? అయినా తన కొడుకుకు రాజ్యం ఇవ్వక తప్పదు. అందుచేత ఆయన ధీరుణ్ణి రాత్రివేళ రహస్యంగా పిలిపించి, “అశ్వశాలలో నా చిన్ననాటి గుర్రం ఉన్నది. దాన్ని చక్కగా మాలిస్ చేయించి, దాని మీద ఎక్కి, అది ఎక్కడికి తీసుకుపోతే అక్కడికి వెళ్ళు,” అన్నాడు.

“ఆ ముసలితట్టా?” అన్నాడు ధీరుడు చీదరగా.

“అవునురా. అదే మన శూరుణ్ణి ఎంతో దూరం తీసుకు పోయింది,” అన్నాడు రాజు.

ధీరుడు వెళ్ళి చూసేసరికి ఆ గుర్రం లేవ లేని స్థితిలో ఉన్నది. “లేస్తావా, లేవవా?” అని అతను దాన్ని కొట్టుతూండగా శూరుడు వచ్చి, “దాన్ని ఎందుకలా చావగడు తున్నావు?” అన్నాడు.

“నాన్న దీన్ని ఎక్కి పొమ్మన్నాడు. ఇది లేచి నిలబడకుండా ఉన్నది,” అన్నాడు ధీరుడు. మాలాపతిని తాను చేసుకోవటం రాజుకు ఇష్టం లేదని గ్రహించి శూరుడు, “అలా అయితే, దానికి నిప్పు పెట్టు,” అన్నాడు ధీరుడితో.

అలా చేసేసరికి గుర్రం, బలం వచ్చి, లేచి నిలబడింది. ధీరుడు దానిమీద ఎక్కి, వాయువేగంతో శ్రీపుత్రుడి నగరం చేరాడు.

శ్రీపుత్రుడు అతన్ని చూసి శూరుడే అనుకుని, "తిరిగి వచ్చావా? మీ తండ్రి నీ పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నా డన్నమాట! ఉంగరం ఇచ్చేయ్యి," అన్నాడు.

"ఏం ఉంగరం? నేను ఉంగరం మాట ఎరగనే?" అన్నాడు ధీరుడు.

"మీ తండ్రికి చూపమని నేను నీకు ఉంగరం ఇస్తినే?" అన్నాడు రాజు.

"నాకు మీరు ఉంగరం ఎప్పుడు ఇచ్చారు?" అన్నాడు ధీరుడు.

అతను శూరుడు కాదని శ్రీపుత్రుడు గ్రహించి, అతన్ని వెంటనే నిర్బంధంలో పెట్టించాడు. ధీరు డెక్కిన గుర్రం మాత్రం తిరిగి వచ్చింది.

ధీరుడి కేదో అపద జరిగినట్టు రాజు గ్రహించి, శూరుణ్ణి పిలిచి, అతనికి జరిగిన దంతా చెప్పి, "మీలో ధీరుడు ఒక్కడే నిజంగా నా కొడుకు. వాడి కేదో అపద జరిగింది. నువ్వే వాణ్ణి కాపాడాలి," అన్నాడు.

శూరుడు రాజు పాదాలు అంటుకుని, "నేను దాసిదాని కొడుకునై ఉండి కూడా, మీ దయవల్ల రాజకుమారుడి లాగా పెరిగాను. మీ రుణం ఎలా తీరుతుంది! నేను ధీరుణ్ణి క్షేమంగా పంపేస్తాను. నాకు శలవు ఇవ్వండి," అన్నాడు.

అతను గుర్రం మీద శ్రీపుత్రుడి రాజ్యం చేరి, "ఇదుగో, మీ రిచ్చిన ఉంగరం," అంటూ అయిన ఉంగరాన్ని తిరిగి ఇచ్చాడు.

"ఇంతకు ముందు నా ఉంగరం మాట ఎరగనన్నందుకు నిర్బంధంలో పెట్టినది నిన్ను కాదా?" అన్నాడు శ్రీపుత్రుడు.

"కాదు. అతను ధీరుడు. అతనూ, నేనూ ఒక పోలిక గా నే ఉంటాం," అన్నాడు శూరుడు.

శ్రీపుత్రుడు ధీరుణ్ణి నిర్బంధం నుంచి విడుదల చేశాడు. అతను తన తండ్రి వద్దకు తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. శూరుడికి, మాలావతికి వివాహం సక్రమంగా జరిగింది.

కొత్తకోడలి పాట్లు

పూర్వకాలం చీనాదేశంలో కూడా అత్త పొరు కొడళ్ళకు దుర్భరంగా ఉండేది. కొడళ్ళ మీద కోపం వస్తే అత్తలు వాళ్ళను చిత్రహింసలు చేసేవారు.

ఒక కొండప్రాంతంలో ఒక కుటుంబం ఉండేది. ఆ కుటుంబంవాళ్ళు తమ రెండో కొడుక్కు చేసుకుందామని ఒక అమ్మాయిని తెచ్చుకున్నారు. ఆ కాబోయే కొడలి చేత అత్తగారు అంతులేని చాకిరి చేయించేది.

వాళ్ళ దొడ్లో ఒక విచిత్రమైన చెట్టుండేది. దాని ఆకులు ఎన్నడూ పండేవి కావు. ప్రతి ఉదయమూ ఆ చెట్టు నుంచి గుండ్రని రాగి బిళ్ళలు రాలి పడేవి. రాగిబిళ్ళల మధ్య రంధ్రాలు పొడిచి, తాడు గుచ్చి, వాటిని డబ్బుగా వాడటం చీనాదేశీయుల ఆచారం.

ఈ కుటుంబంవాళ్ళు తమకు అయ్యచి తంగా దొరికే ఈ రాగిబిళ్ళలను డబ్బుగా వాడేవారు.

చెట్టు నుంచి రాలిన రాగి బిళ్ళలకు రంధ్రాలు చెయ్యటం కాబోయే కొడలుకు అప్పగించారు. అది చాలా కష్టమైన పని. సుత్తెతో పనిచేసి అమెకు చేతులు బొబ్బ లెక్కాయి. తెల్లవారే లోపలనే డబ్బులు తయారుచేసి, పగలల్లా అమె అంటుచు చాకిరి చేసేది. ఆ పనులన్నిటిలోకి కష్ట మైనది కొండ ఎక్కి, గొడలితో కట్టెలు కొట్టి తీసుకు రావటం. కొండ మీద చలి జాస్తాగా ఉండేది.

ఈ కష్టాలు పడలేక అమె కొండ మీద ఒంటిగా కూర్చుని ఏడ్చేది. ఒక ఉదయం అమె ఇలాగే ఏడుస్తుంటే ఒక ముసలివాడు అటుగా వచ్చి, ఎందు కేడుస్తున్నావని అడి గాడు. అమె అతనితో తన కష్టాలన్నీ చెప్పకున్నది.

"ఆ కొండ కొనన రాతిమనిషి బొమ్మ చూశావా? ఆ మనిషి చెయ్యి మీ అత్త

వారి దొడ్లో ఉన్న చెట్టు కేసి చూపిస్తున్నది. ఆ చెయ్యి విరగ గొట్టావంటే, రాగిబిళ్ళలు రాల్చే చెట్టు కాస్తా చచ్చిపోతుంది. నీకష్టాలు సగం విరగడ అయిపోతాయి,” అన్నాడు ముసలివాడు.

అమెకు ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టయింది. అమె రాతివిగ్రహాన్ని వెతుక్కుంటూ వెళ్ళి, దాని చెయ్యి ఒక్క చెబ్బితో విరగగొట్టింది. అమె ఇల్లు చేరేసరికే చెట్టు వాడిపోయి చావుముఖం పట్టింది.

కాబోయే కొడలు ఇంతపని చేసిందని తెలిసి అత్తగారు, “పాపిష్టిదానా, నికేపం లాటి చెట్టు ప్రాణాలు నిలుపునా తీశావా? నీ ప్రాణాలు నేను తీస్తానుండు,” అంటూ మడ్డుకత్తి పట్టుకుని కొడలి మీదికి వచ్చింది. కొడలు బెదిరిపోయి కొండ మీదికి పారిపోయింది. అత్తగారు చాలా దూరం అమె వెంటపడింది గాని, అందుకో లేక వెనక్కు తిరిగి వచ్చేసింది.

ఇక కొడలుకు ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు. ఇంటికి పోతే అత్తగారు ప్రాణాలు తీస్తుంది. అందుచేత అమె కొండల మీదనే ఉండి పోయి, అకలి తీర్చుకోవటానికి దేవదారు చిగుళ్ళు తినసాగింది. ఇందువల్ల అమెలో ఒక విచిత్రమైన మార్పు వచ్చింది. అమె

శరీరమంతటా తెల్లని ఈకలు పుట్టుకొచ్చాయి; వీటి సహాయంతో అమె ఎగరగలిగింది.

కొండల దిగువన ఒక దేవాలయం ముందు ఒక ఎత్తయిన దేవదారువృక్షం ఉన్నది. కాబోయే కొడలు ఆ చెట్టు మీద తన నివాసం ఏర్పాటు చేసుకుని, దాని చిగుళ్ళు తింటూ కాలం గడప సాగింది. దేవాలయం ఆవరణలో ఒక మఠం ఉన్నది. ఆ మఠంలో ఉండే భిక్షువు ఒకడు, మనిషి ఆకారం ఒకటి చెట్టు మీదికి వాలటం చూశాడు. ఆ ఆకారం ఏమిటో తెలుసుకుందామని ఒక రాత్రి వేడివేడి వంటకాలు

తెచ్చి, దేవదారువృక్షం కింద ఉండే అరుగు మీద ఉంచి, ఎడంగా వెళ్ళి దాక్కున్నాడు.

కాబోయే కోడలు మనుషులు తినే ఆహారం కోసం తహతహలాడుతున్నది. సమీపంలో ఎవరూలేరని తోచి ఆమె చెట్టుకింద ఉన్న అరుగు మీద వారి, భిక్షువు ఉంచిన ఆహారాన్ని ఆవురావురుమని తినసాగింది.

చాటుగా ఉండి చూస్తున్న భిక్షువుకు ఆ తెల్లటి ఆకారం ఏదో పికాచమని అనుమానం కలిగింది. అతను పికాచమంత్రాలు చదువుకుని ముందుకు వచ్చి, "పికాచమా, ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

కాబోయే కోడలు బెదిరి ఎగరటానికి ప్రయత్నించింది, కాని ఎగరలేక పోయింది. మనుషులు తినే తిండి తినటం చేత ఆమెకు ఎగిరే శక్తి పోయింది. అందుచేత ఆమె ఏడుస్తూ, "నేను ఫలానివారి కాబోయే కోడల్ని," అంటూ తనను అత్తగారు పెట్టిన కషాలన్నీ భిక్షువుతో చెప్పకున్నది.

మాట్లాడుతూండగానే ఆమె శరీరం మీద మొలిచిన ఈకలన్నీ రాలిపోయి మామూలు మనిషి అయింది.

"నీకు వచ్చిన భయ మేమీ లేదు. నీ అత్తగారు నిన్నేమీ అనకుండా నేను చూస్తాను," అని ఆ భిక్షువు ఆమెను వెంట బెట్టుకుని ఆమె అత్తవారింటికి వెళ్ళి, "నీ కోడలిని కాస్త మర్యాదగా చూడు. ఆమె స్వతహాగా చాలా మంచిది. కాని కష్టాలు బానిగిపెట్టితే పికాచంగా మారిపోతుంది. ఆమె ఆకాశంలో ఎగరటం నేను కళ్ళారా చూశాను," అన్నాడు.

అత్తగారికి పికాచాల పేరు చెబితేనే భయం. తన కాబోయే కోడలును ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళగొట్టే ధైర్యం కూడా ఆమెకు లేకపోయింది. మంచి ముహూర్తం చూసి తన రెండో కొడుక్కు ఆ పిల్లను పెళ్ళి చేసి, ఆమె అంటే ఎంతో భయభక్తులతో ఉంటూ వచ్చింది.

యశస్కరుడి న్యాయనిర్ణయం

ఒకరోజు యశస్కరుడు సభ పూర్తి చేసి, భోజనానికి లేవబోతుండగా ఒక బ్రాహ్మణుడు వచ్చి రాజదర్శనం కోరాడు.

"మహారాజుగారు ఈ రోజుకు పని ముగించారు. రేపు వచ్చి ఏమైనా ఉంటే విన్నవించుకో," అన్నాడు ద్వారపాలకుడు.

ఈ మాట విని రాజు, పంటవాణ్ణి కొంచెం అగమని, బ్రాహ్మణ్ణి లోపలికి పిలిపించి, వచ్చిన కారణమడిగాడు.

బ్రాహ్మణుడు దుఃఖం పొంగుకొస్తూ ఇలా చెప్పాడు :

"మహారాజా, నానా దేశాలు తిరిగి నూరు బంగారు మాడలు సంపాదించు కున్నాను. నా దేశంలో ఆరాజక పరిస్థితి తొలగి పోయిందని విని తిరిగి వచ్చాను. తమ దయవల్ల దారిలో నాకు ఎలాటి దొంగల భయమూ కలగలేదు. నిన్న సాయంకాలం లవనేత్తు చేరుకుని, ప్రయాణపు బడలికవల్ల అక్కడే

రాత్రి విశ్రాంతి తీసుకుని, రహదారి వక్కనే ఉన్న ఒక తోటలో చెట్టు కింద పడుకుని నిద్రపోయాను. తెల్లవారి లేచేటప్పుడు నా డబ్బు సంచి ఒక బావిలో పడిపోయింది. ఆ బావిపైన లతలు పెనవేసుకుని ఉంటడం చేత అక్కడ బావి ఉన్నట్టే తెలియరాలేదు. నా కున్నదంతా పోగొట్టుకుని, బావిలోకి దిగటం చాతకాక అలమటిస్తూండగా ఒకడు వచ్చి, 'నీ డబ్బు సంచి నీకు తీసి ఇస్తాను. నా కేమిస్తావు?' అని అడిగాడు. 'దుస్థితిలో ఉన్న నేను ఆ డబ్బుంతా నాదే నని ఎలా చెప్పగలను? అందులో నీకు ఇష్టమైనంత నా కియ్యి,' అన్నాను. వాడు బావిలోకి దిగి నా సంచి తీసి, అందులోనుంచి నాకు రెండు మాడలు మాత్రమే ఇచ్చి మిగిలినవి తాను ఉంచుకున్నాడు. నేను అభ్యంతరం చెబితే, అక్కడ చేరినవాళ్ళు నన్ను మందలించి, 'యశస్కరుడి రాజ్యంలో ఒప్పందం అక్కడే

రాలా అమలు జరగవలసిందే,' అన్నారు. మర్యాదగా మాట్లాడినందుకు నాకు ఘోర మైన అన్యాయం జరిగింది. మీ పాలనలో న్యాయం ఇలాగే ఉండే పక్షంలో మీ ఇంటి ముందు ప్రాయోపవేశం తప్ప నాకు గత్యం తరం లేదు."

"అ మనిషి పేరేమిటి? ఏం చేస్తాం టాడు?" అని రాజు అడిగాడు.

"నాకు అతని ముఖం తప్ప ఏమీ తెలీదు," అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు.

"నీ సంగతి రేపు నేను చూస్తాను. ఈ పూటకు నాతో బాటు భోజనం చేసి, ఇక్కడే విక్రాంతి తీసుకో," అన్నాడు రాజు.

మర్నాడు రాజుగారు కబురు చెయ్యగా లవనేశ్వరిలో ఉన్న వారంతా వచ్చారు. బ్రాహ్మణుడు తన మనిషిని గుర్తించాడు. అతడూ బ్రాహ్మణుడు చెప్పినదే చెప్పాడు.

ఫిర్యాదీ, ముద్దాయి కూడా ఒకే మాట చెప్పిన మీదట రాజుగారు పరిష్కారం

ఎలా చెయ్యగలరో సభికులకు ఏమీ అర్థం కాలేదు. కాని రాజుగారు తీర్పు చెబుతూ, "బ్రాహ్మణికి తొంభైఎనిమిది మాడ లిచ్చి ముద్దాయి రెండు మాడలు మాత్రమే తీసుకోవాలి," అన్నాడు.

కొందరు సభికులు దీనికి అభ్యంతరం చెప్పారు. రాజు వారితో ఇలా అన్నాడు: "ఒక్కొక్కసారి న్యాయమూ, అన్యాయమూ ఒకే లాగుంటాయి. వాటిని వేరు చేసే చూడాలి. ఈ బ్రాహ్మణుడు, 'నువ్విచ్చినంత పుచ్చుకుంటాను' అనలేదు; 'నీ కిష్టమైనంత ఇయ్యి,' అన్నాడు. దురాశాపరుడు తన కిష్టమైనంత తానుంచుకుని, తన కిష్టం లేని రెండు మాడలూ ఇచ్చి, అనుకున్న నియమాన్ని ఉల్లంఘించాడు," అన్నాడు.

యశస్కరుడు ఇలా ఎన్నో సందర్భాలలో ఎంతో నేర్పుగా న్యాయాన్యాయ విచక్షణ చేసి, భూమి మీద మళ్ళీ కృతయుగాన్ని ప్రారంభించాడని కిర్తి తెచ్చుకున్నాడు.

సలహా ఆంతర్యం

పూర్వం పొరశీకదేశాన్ని ఒక పాదుషా పరిపాలించేవాడు. అతను బుద్ధిచాతుర్యమూ, విదక్షణాజ్ఞానమూ గలవాడు. అతని వద్ద ఫారూన్, కమాల్ అనే ఇద్దరు ఆంతరంగిక సలహాదారులు ఉండేవారు.

ఫారూన్ కమాల్ కన్న ప్రజ్ఞాశాలి. ఆ సంగతి పాదుషా దగ్గర అతడు నిరూపించి ఉండటంచేత కమాల్ కు అతనింటే అనూయా, ద్వేషమూనూ.

ఫారూన్ పాదుషా వద్ద అనేక ప్రశంసలూ, బహుమానాలూ పొంది చాలా ఉన్నత స్థానంలో ఉన్నాడు.

ఫారూన్ ను ఎలాగైనా పాదుషా నుంచి దూరం చెయ్యాలని కమాల్ కు దురాలోచన కలిగింది. తనదారికి ఫారూన్ అడ్డు తొలగితే తన ప్రజ్ఞాప్రాభవాలు రానిస్తాయని, ఎంతో కీర్తిప్రతిష్టలు సంపాదించవచ్చునని అతనికి గట్టి నమ్మకం ఏర్పడింది.

ఫారూన్ అంటే పాదుషాకే గాక రాజసభలో అందరికీ ఎంతో గౌరవాదరాలున్నాయి. అతను దయాహృదయుడు, పాపభీతిగలవాడు, నజ్జనుడు. అందుచేత అతనిపై కుట్రలూ, కుహకాలూ పనిచెయ్యవు. ఏదో అవకాశం చూసి, ఎంతో నేర్పుగా ఫారూన్ పై పాదుషా మనసు విరిగేలాగు చెయ్యాలి.

ఇలాంటి అవకాశం కోసం కమాల్ కనిపెట్టుకుని ఉన్నాడు. అలాటి అవకాశం ఒకనాడు వచ్చింది.

రాజభటులు ఒక ఖైదీని రాజభవనానికి తీసుకువచ్చారు. అతనిపై హత్యానేరం ఆరోపించబడింది. పాదుషా సభికుల సమక్షంలో విచారణ జరిపి, ఆ మనిషికి మరణదండన విధించాడు.

దిక్కులేని ఆ హతభాగ్యుడు, నిరాశతో కుమిలిపాతూ, పాదుషాను నోటికి వచ్చినట్లు

తిట్టుతున్నాడు. ప్రాణాలపై ఆశపదులు కున్న వాడికి భయమేమిటి?

నిందితుడు అనే మాటలు పాదుషాకు వినిపించలేదు.

"ఏమిటి, ఆ నేరస్థుడు-అనేది?" అని ఆయన తన సమీపంలో ఉన్న ఫారూన్ ను అడిగాడు.

ఫారూన్ లేచి నిలబడి, "మహాప్రభూ, కరుణచూపి, దీనులను మన్నించే వారిని పరాత్పరుడు ప్రేమిస్తాడని ఆ మనిషి అంటున్నాడు. కాను నిరపరాధిననీ, తన శిరశ్చేదం ఒక్కక్షణం పట్టడుగాని, ఆ పాపం తమని శాశ్వతంగా వెంటాడుతుందనీ అంటున్నాడు," అన్నాడు.

పాదుషాకు ఆ అభాగ్యుడిపై జాలికలిగి, ఉదారహృదయంతో వాణ్ని మన్నించి, తన శిక్ష ఉపసంహరించాడు.

కమాలకు పెన్నిధి దొరికినట్టయింది. మిత్రభేదం కలిగించటానికి మంచి అవకాశం

చిక్కింది. అతను లేచి నిలబడి, అతి వినయంగా, "జగత్ప్రభూ! నాది తమ ఉప్పు తిని పెరిగిన శరీరం. నాజోటివాడు తమ వద్ద నిజం తప్ప పలకకూడదు. ఆ ధూర్తుడు తమని అనేక దుర్భాషలాడి, దేవుడికి ప్రతి రూపమైన తమను ఎంతగానో అవమానించాడు. వాడి నాలుక చీల్చించమని నా ప్రార్థన," అన్నాడు.

పాదుషా ముఖం జేవురించింది. అతను కమాల నుద్దేశించి కఠినంగా, "నువు చెప్పిన నిజంకంటే ఫారూన్ చెప్పిన అబద్ధం నాకు ఏయంగా ఉన్నది. అతను సద్బుద్ధితో అబద్ధం చెప్పాడు. ఈర్ష్యాద్వేషాలతో చెప్పిన నీ నిజం ఎంతమాత్రమూ నాకు హితం కాదు," అన్నాడు.

కమాల నెత్తిన పిడుగు పడ్డట్టయింది. అతను తలవంచుకుని సభ నుంచి బయటికి పోయి, మర్నాడే దేశం కూడా విడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

మహానిరవం

తన భార్యలైన కుంతిని, మాద్రిని వెంట బెట్టుకుని అరణ్యాలలో విహరిస్తూ, మృగాలను వేటాడటంలో పొద్దు పుచ్చుతున్న పాండురాజు ఒకనాడు కలిసి ఉన్న లేళ్ళ మిథునాన్ని కొట్టాడు. అవి నిజానికి లేళ్ళ కావు; కిందము ఉనే ముని, ఆయన భార్య లేళ్ళరూపం ధరించి కామసుఖం అనుభవిస్తున్నారు. చచ్చిపోతూ ఆ ముని, "నీవు నీ భార్యలతో కూడినప్పుడు నీకు కూడా మరణం సంభవించును గాక," అని శపించాడు.

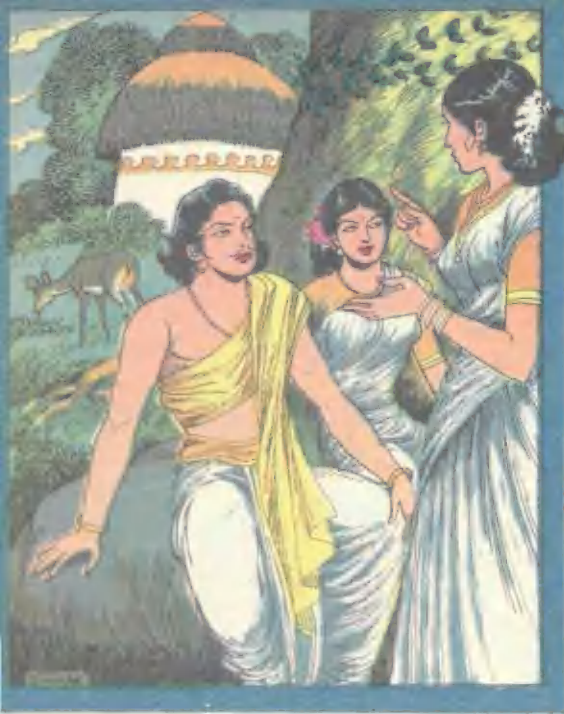
ఆ మునిదంపతులను చంపినందుకు పాండురాజు చాలా విచారించాడు. అప్పటికింకా అతనికి సంతానం లేదు. ఇక ముందు మునికావం వల్ల సంతానం కలిగే అవకాశం

కూడా లేకుండా పోయింది. ఆయన తన భార్యలతో, తాను సన్యాసం పుచ్చుకుని అరణ్యవాసం చేస్తాననీ, వాళ్ళు హస్తినాపురానికి తిరిగి వెళ్ళి, భీష్మ ధృతరాష్ట్ర విదురులకూ, మిగిలిన వారికి ఈ విషయం చెప్పవలసిందనీ అన్నాడు.

"నీ భార్యలమైన మేము ఎక్కడికి పోతాం? ఎక్కడ ఉంటాం? అందరమూ కలిసే తపస్సు చేసి, ఆయువు తీరినాక పుణ్యలోకాలకు పోదాం," అన్నారు కుంతి మాద్రిలు. అందుకు పాండురాజు ఒప్పుని పక్షంలో అప్పటికప్పుడే దేహత్యాగం చెయ్యటానికి కూడా వాళ్ళు సిద్ధపడ్డారు.

వాళ్ళ మాట కావనలేక పాండురాజు, వారిద్దరినీ తన వెంటనే ఉండనిచ్చి వాన

ప్రస్థం చెయ్య నిశ్చయించాడు. ముగ్గురూ విలువగల తమ వస్త్రాలనూ, అభరణాలనూ విసర్జించి నారబట్టలు కట్టుకున్నారు. తమ వెంట ఉన్న పరిచారకులను హస్తినా పురానికి పంపేశారు. వాళ్ళు దేశాటన చేస్తూ నాగశతవర్వతమూ, చైత్రరథమూ, కాల కూటమూ, హిమవంతమూ, గంధమాదనమూ, ఇంద్రద్యుమ్నప్రదమూ, హంస కూటమూ తిరిగి, అక్కడక్కడా కొద్ది కొద్ది రోజులుండి, శతశృంగవర్వతం చేరారు. అక్కడ అనేకమంది మునులున్నారు. పాండురాజు వారితో కలిసి తాను కూడా తపస్సు చేయసాగాడు.

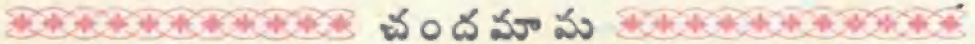

అయితే అతని కొక అనుమానం కలిగింది. పుత్రులు లేనివాడికి, ఎంత తపస్సు చేసినా, పుణ్యలోకాలు లభించవు. తనకు సంతానప్రాప్తి లేదు. తనతో సమానులు గాని, తన కన్న ఉత్తములు గాని అయిన వాళ్ళకు తన భార్యలు కొడుకులను కంటే, వాళ్ళు తనకు క్షేత్రజులైన కొడుకులు అవుతారు. తాను కూడా క్షేత్రజుడే గద. ఈ విధంగా అనుకుని పాండురాజు తన అభిప్రాయాన్ని కుంతికి చెప్పాడు. ఇతరుల వల్ల కొడుకును కనటానికి అమె మొదట సమ్మతించలేదు. కాని పాండురాజు అమెను వివరకు ఒప్పించాడు.

కుంతి తన భర్తతో, "నాకు చిన్న తనంలో దుర్వాసమహాముని ఒక మంత్రం ఉపదేశించాడు. దాన్ని జపించినట్లయితే నేను తలచిన ఏ దేవత అయినా సరే వచ్చి నాకు పుత్రప్రాప్తి కలిగించగలడు. నేను ఏ దేవతను స్మరించను?" అన్నది.

"మరీ మంచిది. కొరవపంకానికి రాజు కాబోయేవాడు గొప్ప ధర్మజ్ఞుడై ఉండటం అవసరం. అందుచేత నువ్వు ధర్మదేవతను స్మరించు," అన్నాడు పాండురాజు.

అమె అలాగే చేసి, యముణ్ణి ప్రత్యక్షం చేసుకుని, అతని అనుగ్రహం వల్ల గర్భవతి

అయింది. గాంధారి అప్పటికే ఒక సంవత్సరం నుంచి గర్భవతిగా ఉంటున్నది. కాని గాంధారి ఇంకా గర్భిణిగా ఉండగానే కుంతికి కొడుకు కలిగాడు. ఆశ్రమంలో ఉంటున్న మునులు ఆ పిల్లవాడికి యుధిష్ఠిరు డని నామకరణం చేశారు.

తరవాత కుంతి, బలకాలి అయిన కొడుకు కావాలని భర్త కోరిన మీదట, వాయుదేవుడికి భీముణ్ణి కన్నది. భీముడు పుట్టుతూనే ఒక వింత జరిగింది. కుంతి ఆ బిడ్డను తన ఒడిలో పెట్టుకుని కూర్చుని వుండగా, ఆ ప్రాంతాలకు ఒక పెద్దపులి వచ్చింది. దాన్ని చూసి కుంతి భయపడి,

తన ఒడిలో బిడ్డ ఉన్న సంగతి కూడా మరిచిపోయి, చివాలున లేచింది. బిడ్డ ఒక రాతి మీద పడ్డాడు. వెంటనే ఆ రాయి నాలుగుగా పగిలింది. అది చూసి అక్కడి వాళ్ళంతా దిగ్భ్రమ చెందారు. ఇది జరిగాకనే ఆ బిడ్డకు మునులు భీమసేను డన్న పేరు పెట్టారు.

పాండురాజుకు లోకోత్తరుడైన మరొక కొడుకుని కూడా కనాలనిపించింది. ఆయన కోరికపై ఇంద్రుడి ద్వారా కుంతి అర్జునుణ్ణి కన్నది. హస్తినాపురంలో గాంధారి నూరు గురు కొడుకులను కంటే, శతశృంగంలో కుంతి ముగ్గురు కొడుకులను కన్నది.

పాండురాజుకు కుంతి చేత ఇంకా కొడుకులను కనిపించాలని ఉన్నది. కాని ఆమె అందు కెంతమాత్రమూ ఒప్పుకోలేదు.

అయితే మాద్రీ అయనతో, 'కుంతి మంత్ర ప్రభావంతో కొడుకులను కన్నది కదా, కుంతితో సమానురాలనైన నేను సంతానం లేకుండా ఎందుకుండాలి? కుంతి నాకా మంత్రం ఉపదేశించినట్లయితే నేను కూడా పుత్రవతి నౌతాను గదా,' అన్నది.

ఆమె కోరికను పాండురాజు కుంతికి తెలిపాడు. కుంతి మాద్రీకి మంత్రం ఉపదేశించింది. మాద్రీ అశ్వినీదేవతల నారాధించి, వారి ద్వారా నకుల సహదేవులనే

కవల పిల్లలను కన్నది. మాద్రీ మంత్ర ప్రభావంతో ఇంకా పిల్లలను కనేదే, కాని ఆమె ఒకేసారి ఇద్దరు దేవతలను ఆహ్వానించిందని అలిగి, కుంతి ఆ మంత్రాన్ని మాద్రీకి మరి ఉపదేశించ నన్నది.

ఒక్కొక్క యేడాది తేడాగా పుట్టిన బిడ్డల ముద్దు ముచ్చట్లు చూసుకుంటూ పాండురాజు కొంతకాలం గడిపాడు. అశ్రమ వాసులందరూ ఆ పిల్లల పెంపకంలో శ్రద్ధ చూపారు. వసుదేవుడు తన పురోహితుడైన కశ్యపు డనే బ్రాహ్మణుడి ద్వారా తన మేనల్లుళ్ళకు బంగారు నగలూ, పట్టు బట్టలూ, అటబొమ్మలూ, ఇతర వస్తువులూ పంపాడు. పాండురాజు తన పిల్లలకు చౌలమూ, ఉపనయనమూ మొదలైనవి చేయించి, అక్కడి రుమల చేత వేదాధ్యయనం చేయించాడు.

ఇలా కొంతకాలం జరిగినాక ఒక వసంత కాలంలో, కుంతి బ్రాహ్మణ సమారాధనలో ముణిగి ఉన్న సమయంలో పాండురాజు, ఒంటరిగా ఉన్న మాద్రీని చూసి కామ మోహితుడై, ఆమెను కలిసి, కిందముడి కాపం తగిలి చనిపోయాడు.

చచ్చిపోయిన తన భర్తను కౌగలించుకుని మాద్రీ ఏడుస్తూండటం విని కుంతి,

పాండవులూ, శతశృంగంలో ఉండే మునులూ వచ్చి, జరిగినదానికి అశ్వర్య పోయారు. మాద్రీ కుంతిని దగ్గరికి పిలిచి, పాండురాజు మరణానికి కారణం చెప్పింది.

"అయ్యో, మాద్రీ! రాజుకు ముని శాపం ఉందని తెలిసి, నే నెంతో జాగ్రత్త పడుతూ వచ్చాను గదా, ఇలా ఎదుకు జరగ నిచ్చావు? అప్పుడు చేసేదేముంది? పెద్ద భార్యను గనక నేను సహగమనం చేస్తాను. నువ్వు పిల్లలను దగ్గర పెట్టుకుని పెంచు," అన్నది కుంతి.

మాద్రీ ఏడుస్తూ, "నేను ఎంత ప్రయత్నించి కూడా భర్తను నిరోధించలేక పోయాను. భర్త ప్రాణాలు కాపాడుకోలేని దాన్ని, ఈ పిల్లలను నేనేం కాపాడగలను? ఈ లోకంలో భర్తను సుఖపెట్టలేక పోయినందుకు, మరో లోకంలో నైనా సుఖపెట్టగలనేమో, భర్త వెంట నేనే పోతాను," అని కుంతి వద్ద సెలవు వుచ్చుకుని, భర్త చితి మీద తాను కూడా కాలి పోయింది.

తరవాత శతశృంగంలో ఉండే మునులు కుంతిని, పాండవులనూ వెంటబెట్టుకుని, మాద్రీ పాండురాజుల అస్థికలను తీసుకుని హస్తినాపురం చేరి, జరిగినదంతా భీష్ముడు,

ధృతరాష్ట్రుడు మొదలైన కౌరవముఖ్యులందరికీ చెప్పారు.

పాండురాజు పోయాడని విని భీష్ముడూ, ధృతరాష్ట్రుడూ చాలా దుఃఖించారు. ధృతరాష్ట్రుడు విదురుడితో, చనిపోయినవారికి యథావిధిగా పరలోక క్రియలు జరిపించమని చెప్పాడు. మాద్రీ పాండురాజుల అస్థికలను పల్లకిలో ఉంచి, ఛత్రచామర లాంఛనాలతో ఊరేగించి, గంగలో కలిపారు. నగరంలో నుంచి అసంఖ్యాకులు వాటివెంట గంగాతీరం చేరారు. పన్నెండు రోజులపాటు అపరక్రియలు జరిగిన మీదట అందరూ నగరానికి తిరిగి వచ్చారు.

సత్యవతి వ్యాసుడి నలహా ననుసరించి, తన కొడళ్ళయిన అంబికా, అంబాలికలను వెంటబెట్టుకుని, తపస్సు చెయ్యటానికి ఆరణ్యాలకు బయలుదేరి పోయింది. అక్కడే తపస్సు చేసుకుంటూ ఆ ముగ్గురూ జీవితాలు ముగించారు.

అది మొదలు పాండవులూ, కౌరవులూ ధృతరాష్ట్రుడి వద్దనే పెరిగారు. అందరూ కలిసి ఆడుకునేవారు, ఒకరితో ఒకరు వందాలు పడేవారు. అన్ని ఆటలలోనూ భీముడిదే పై చెయ్యిగా ఉండేది. అతను తన బలం చూపటానికి ఒక్కసారిగా పది మందిని ఎత్తుకుని పరుగులు తీసేవాడు;

కొపం వస్తే అవతలివాళ్ళ జుట్టు పట్టుకుని, పదిలేవాడు కాడు; ఈతలు కొట్టేటప్పుడు పది పన్నెండు మందిని ఒకేసారి నీటిలో అదిమి పెట్టేవాడు; పిల్లలు పళ్ళ కొనం చెల్లెక్కితే మాను పట్టి ఊపి, వేళ్ళతో నహా చెట్టును కూలదోయి జూసేవాడు; కింద పడిపోతామని చెట్టు మీది పిల్లలు హదిలి చచ్చేవాళ్ళు. భీముడి కిలా చెయ్యటంలో దుర్బుద్ధి ఏమీ లేకపోయినా, అతని చెలగాటం మిగిలిన వాళ్ళకు ప్రాణసంకటంగా ఉండేది. భీముడి అపారబలం చూస్తే దుర్యోధనుడికి మహా ఈర్ష్యగా ఉండేది. ఆ భీముడు ఒక్కడూ చస్తే, మిగిలిన వాళ్ళంతా తాను చెప్పినట్టు వింటారన్న దురాలోచన అతనికి కలిగింది. అందుకు తగిన అవకాశమే త్వరగా చిక్కలేదు.

గంగాతీరాన ప్రమాణకొటిస్తూ మనే చోటున్నది. అక్కడ జలక్రీడలు జరపటానికి అనుకూలంగా, నాలుగువైపులా మెట్లుగల క్రిడా సరస్సులూ, ఉద్యాన వనాలూ, ఎత్తయిన మేడలూ మొదలైనవి దుర్యోధనుడు కట్టించుకుని ఉన్నాడు. ఒక రోజు రాజకుమారులందరూ అక్కడికి వెళ్ళి విహరించటానికి నిర్ణయం జరిగింది. రకరకాల భిక్షాలూ, భోజ్యాలూ, పానీ

యాలూ మొదలైనవి తయారయాయి. వాటిని సేవకులు ప్రమాణకౌటిస్థలానికి తీసుకుపోయారు.

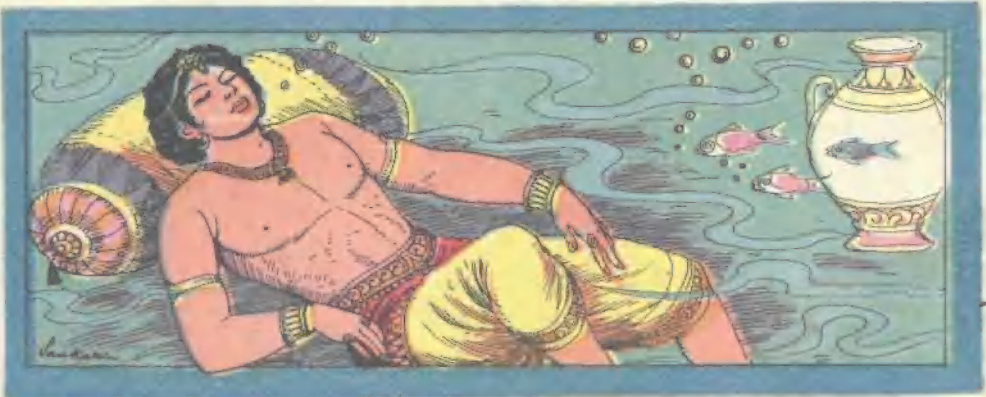
రాజకుమారులతో కలిసి పాండవులు కూడా విహారానికి వెళ్ళారు. తెచ్చిన ఆహార పదార్థాలను అందరితోబాటు పాండవులు కూడా తిన్నారు. అయితే దుర్యోధనుడు భీముడి పక్కన చేరి. ఎంతో ప్రేమగా కబుర్లు చెబుతూ అతని చేత విషం కలిపిన భక్ష్యాలు తినిపించాడు. భీముడికి ఏ మాత్రమూ అనుమానం కలగలేదు. అతను మిగిలిన వాళ్ళతోబాటు జలక్రిడలాడి, విషం పనిచెయ్య నారంభించేసరికి వికారం పుట్టి, గంగాతీరాన చల్లగాలి కొట్టే చోట పడుకుని, స్పృహ తప్పిపోయాడు.

తన ఎత్తు పారినందుకు సంతోషించి దుర్యోధనుడు, భీముడి కాళ్ళూ, చేతులూ గట్టిగా తీగెంతో బుధించి, గంగలోని లోతైన మడుగులో అతన్ని పారేశాడు.

ఇదేవి భీముడికి తెలియదు. అతను తిన్నగా పాతాళలోకానికి దిగిపోయాడు.

అక్కడ అతన్ని విషపుపాములు కాటువేశాయి. వాటి విషంతో దుర్యోధనుడు పెట్టిన విషం విరిగిపోయి, భీముడికి స్పృహ వచ్చింది. తన చేతులూ, కాళ్ళూ కట్టివేసి ఉన్నట్టు తెలుసుకుని అతను గట్టిగా ఒళ్ళు విరుచుకుని, బంధాలన్నిటినీ తెంపేసి, తనను కరిచే పాములను పట్టుకుని చంప నారంభించాడు.

ఈ సంగతి వాసుకికి తెలిసింది. వాసుకి వచ్చి, భీముణ్ణి చూసి, అతను తన బంధువేనని గ్రహించాడు. ఎందుకంటే, కుంతితండ్రి అయిన శూరుడు వాసుకి చెల్లెలి కొడుకు. అందుచేత వాసుకి భీముణ్ణి తీసుకుపోయి, వెయ్యి ఏనుగుల బలాన్ని ఇవ్వగల రసాన్ని తాగించాడు. భీముడు ఆ రసాన్ని ఎనిమిది కుండలు తాగి, సుఖంగా నిద్రపోయాడు.

గాంధీ కథ

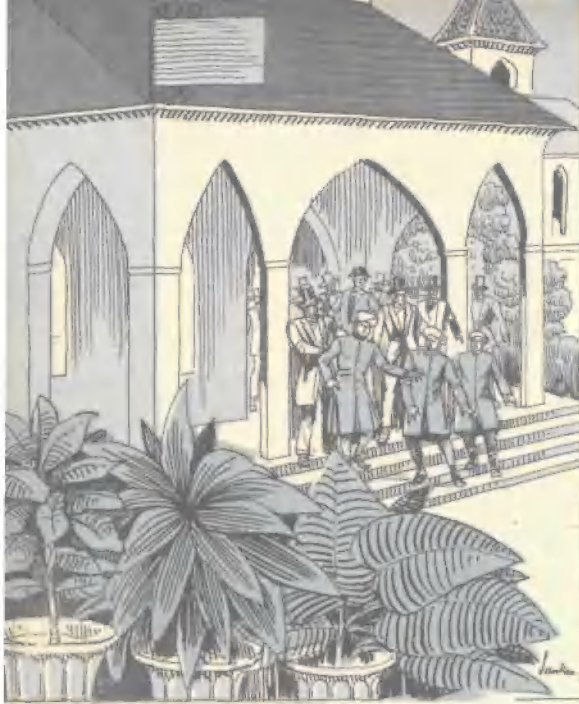
6

“వద్దు, బాబో!” అని తెల్లవాళ్లు అంటూంటే భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాకు వలసపోయి తమ కంతం మీద కూర్చున్నారని కొందరు శ్వేతముఖులు చేసిన ఆరోపణ శుద్ధ అబద్ధం. తెల్లవాళ్లు దక్షిణాఫ్రికాను వలస చేసుకున్నప్పుడు అక్కడ కాఫీ, టీ, చెరుకు పండించడానికి అనువైన సారవంత క్షేత్రాలు విస్తృతంగా వారికి లభించాయి. కాని చేసే వాళ్లు లేరు. బానిసవిధానం రద్దయ్యాక నీగ్రోలు పనిచెయ్య నిరాకరించారు. అప్పుడు నేటాలులోని తెల్లవాళ్లు ఇండియా నుంచి కూలిజనాన్ని పంపమని ఇక్కడి ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. వాళ్ళ మనుషులు మద్రాసు, బెంగాలు పరగణాలు వర్యటించి, కూలీలకు అరచేతిలో స్వర్గం చూపించి పట్టుకుపోయారు. 1890 నాటికి నేటాలులో 40,000 మంది భారతీయులు తెల్లవాళ్ళ

కింద పని చేస్తూ వచ్చారు. వారి స్థితి వెట్టి వాళ్ళ స్థితి. యజమాని దుర్మార్గుడైతే మరో యజమాని కింద పని చేసే అవకాశం లేదు. అనేక ప్రతిబంధకాలు. వారిలో చాలా మంది తమ కంట్రాక్టు ముగిశాక నేటాలు లోనే స్థిరపడి, కొద్దిపాటి భూములు కొని కూరానారా పండించుకుంటూ, పిల్లలను చదివించుకుని, సుఖంగా బతకసాగారు. ఇది చూసి తెల్లవాళ్ళకు కన్నుకుట్టింది. భారతీయుడైనవాడు నేటాలులో ఉండ దలిస్తే బానిసగానే ఉండాలి గాని, స్వతంత్ర పౌరుడుగా ఉండరాదని వాళ్ళ ఉద్దేశం.

1893లో నేటాలులో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. వెంటనే తెల్లవాళ్ళు భారతీయులను నేటాలు నుంచి వెళ్ళగొట్టే యత్నాలు ప్రారంభించారు; నేటాలు నుంచి వెళ్ళిపోని భారతీయుల పైన పోలీటాక్స్

సూచించారు. ఈ భారతీయులు మొదట్లో కూలీలుగా చేరిన నిరక్షరులు. వారి మీద విధిస్తామన్న పన్ను అయిదారు మాసాల కూలీకి సమానం.

నేటాలు చేరిన భారతీయులలో వర్తకులు కూడా ఉన్నారు. వీళ్ళు తెల్లవర్తకులంత అమర్కాదస్తులూ, దురాశాపరులూ కానందున, భారతీయులూ, నిగ్రోలూ వీరి వర్తకాన్ని ప్రోత్సహించారు. ఇది కూడా తెల్ల వర్తకులకు కంటికింపయింది. నేటాలు ప్రభుత్వం హరించ దలచినది వీరి పొర హక్కులే. "భారతీయుడికి దక్షిణాఫ్రికా భవిష్యత్తులో భాగం అనేది ఉండరాదు,"

అని అక్కడి రాజకీయవాదులు బాహటంగానే అన్నారు.

భారతీయులకు పొరహక్కులు లేకుండా చేస్తూ నేటాలు కాననసభ పాను చేసి, గవర్నరు ఆమోదించిన బిల్లును ఇంగ్లండు లోని కలొనియల్ ఆఫీసు, గాంధీ సాగించిన ప్రచారం ఫలితంగా, తేసి వుచ్చింది. అయితే నేటాలు పాలకులు ఆ బిల్లును సవరణ చేసి అందులో జాతివిద్వేషం బాహటంగా కనబడకుండా చేశారు. భారతీయులు స్వేచ్ఛగా వర్తకం చేసుకునే అవకాశాలు దాదాపుపోయాయి.

చట్టం ద్వారా తెచ్చిన అడ్డంకులు అలా ఉండగా, భారతీయులు నిత్యమూ భరించే అవమానాలు మితిమించి పోయాయి. ఏ పని చేసుకునే భారతీయుడైనా "కూలీ"యే-కూలీ బడిపంతులు, కూలీ దుకాణదారు! గాంధీ "కూలీ బారిష్టరు." భారతీయులు "హీనులు, అనాగరిక జాతి వాళ్ళు". వాళ్ళు రోడ్లవార నడవరాదు. రాత్రి పూట బయటికి రారాదు. రైలుపెట్టెలో తెల్లవాడు అభ్యంతరం చెబితే భారతీయుణ్ణి బయటికి గెంటటమే. తెల్లవాళ్ళ హోటళ్ళలోకి వాళ్ళు పోరాదు. చిత్ర మేమిటంటే ఈ భారతీయులు నిష్క్రమించితే

నేటాలులో తెల్లవాళ్ళ జీవితం స్తంభించి పోతుంది! (ఈ మాట "కేప్ టైమ్స్" పత్రికే అన్నది.)

గాంధీ నేటాల్‌లో స్థిరపడినట్టే అయింది. ఆయన 1896 లో న్వదేశానికి వచ్చి, తన కుటుంబాన్ని తీసుకుపోయాడు. ఆయన ఇండియాలో ఉన్న కొద్ది కాలంలో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల తరపున మంచి ప్రచారం చేశాడు. ఆయన బొంబాయిలో ఫిరోజ్ షా మెహతానూ, పూనాలో గోఖలేనూ, తిలక్‌నూ కలుసుకున్నాడు. హిందూ, పయోసీర్, స్టేట్స్‌మన్, ఇంగ్లిష్‌మన్ లాటి పత్రికలు గాంధీ కోరిన ప్రచారం చేశాయి. బొంబాయి, పూనాలలో మీటింగులు జరిగాయి. కలకత్తాలో మీటింగు జరగ నుండగా గాంధీ నేటాలు తిరిగి పోవలసి వచ్చింది.

ఇండియాలో గాంధీ చేసిన ప్రయత్నాలను గురించి నేటాలులో పుకార్లు వ్యాపించి, అక్కడి తెల్లవారికి అగ్రహం తెప్పించాయి. గాంధీ కుటుంబం వచ్చిన ఓడతోబాటు మరొక ఓడ కూడా వచ్చింది. అందులో 400 మంది భారతీయులున్నారు. గాంధీయే వారిని తీసుకొస్తున్నాడని, నేటాలును భారతీయుల మయం చేయబాను

కున్నాడని తెల్లవాళ్ళు అనుమించి, ఆ భారతీయులను వెనక్కు తిప్పి పంపటానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేశారు. వాళ్లు ఆ రెండు ఓడలనూ రేవులోకి రాకుండా 23 రోజులపాటు క్వారంటైన్‌లో ఉంచారు. మిగిలినవారంతా ఓడ దిగి పోయినాక కూడా గాంధీని వాళ్లు దిగనివ్వలేదు. కాని గాంధీ మిత్రుడైన తెల్ల లాయరు ఒకడు అడ్డు పడి గాంధీకుటుంబాన్ని ఓడ దింపాడు. ఓడ దిగి వచ్చే గాంధీ చుట్టూ ఒక పెద్ద గుంపు పోగై, అతనిపై రాళ్ళూ, కుళ్ళిపోయిన గుడ్లూ విసరసాగారు. గాంధీ ప్రాణాలతో ఇల్లు చేరుతా వనుకోలేదు.

అంతలోనే ఒక పోలీసు అధికారి భార్య, మిసెస్ ఆలెగ్జాండర్ అనే ఆమె, గాంధీని గుర్తించి, తన గొడుగు ఎత్తి గాంధీకి పట్టుకుని, అతని వెంట నడవసాగింది. తరవాత కొందరు పోలీసులు కూడా వచ్చి గాంధీకి రక్షణ కలిగించారు.

గాంధీ ఈ రోజు తగిలిన గాయాల నుంచి పూర్తిగా కోలుకునే లోపలనే కొందరు తెల్లవాళ్ళు గాంధీ ఉన్న ఇంటిని ముట్టడించి, అతను తమ వశం కాకపోతే ఇంటికి నిప్పు పెట్టి, లోపల ఉన్న అందరినీ బూడిద చేస్తామని బెదిరించారు. అప్పుడు పోలీసు అధికారి ఆలెగ్జాండర్ గాంధీకి తోడ్పడ్డాడు. ఆయన బయట నిలబడి అక్కడ చేరిన మూకను కబుర్లలో పెట్టి, గాంధీ మారువేషంలో ఇంట్లో నుంచి బయటికి వెళ్ళే ఏర్పాటు చేశాడు. గాంధీ భారతీయ పోలీసుదుస్తులు ధరించి, భారతీయ వర్తకుడి వేషం వేసుకున్న ఒక డిటెక్టివును వెంటబెట్టుకుని,

గుంపు మధ్యగా బయటికి వెళ్లి, పోలీసు స్టేషను చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఎంతోకాలం తలదాచుకోవలసిన పనిలేకుండా నిజం బయట పడింది. పత్రికలవాళ్ళు ఆయనతో మాట్లాడి, ఆయన ఇండియాలో వాస్తవంగా చేసిన ప్రయత్నా లేమిటో తెలుసుకున్నారు.

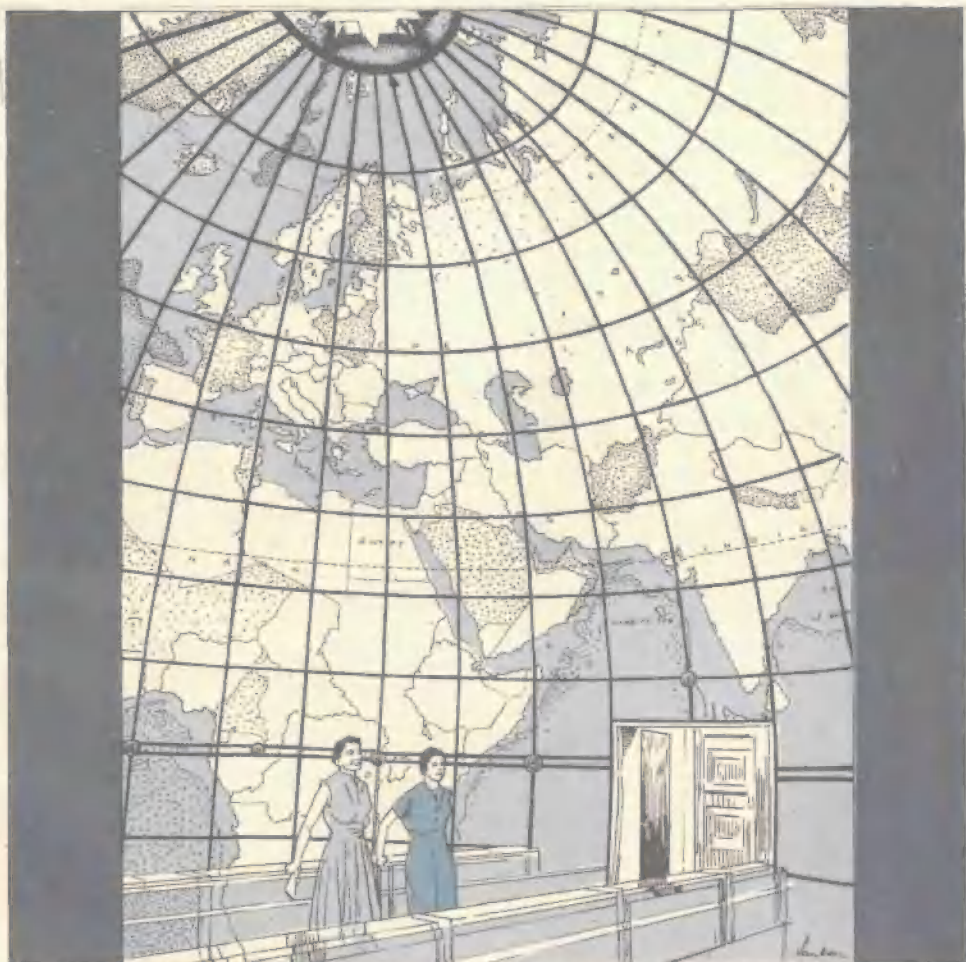
"మిస్టర్ గాంధీ చర్యలలో అసంగతమైన దేమీ లేదు. నేటాలు పరిస్థితులను గురించి ఆయన చేసిన ప్రచారం ఆయన దృక్పథం నుంచి సమర్థనీయమైనదే," అని ఒక నేటాలు పత్రిక రాసింది.

గాంధీపై చెయ్యిచేసుకున్న వారిని అరెస్టు చేయవలసిందని లండనులోని వలసమంత్రి నేటాలు ప్రభుత్వానికి కేబుల్ పంపాడు. గాంధీ ఇందుకు ఒప్పుకోలేదు. అసలైన ప్రేరేపకులు ప్రభుత్వంలోనే ఉండగా, ఉద్రేకపూరితులైన యువకులు దౌర్జన్యం చేశారని శిక్షించి ఏమి ప్రయోజన మని ఆయన అన్నాడు.

93. “వర్ణమాల భూగోళం”

ప్రపంచంలోని భూగోళం లన్నిటిలోకీ పెద్దది. ఇది అమెరికాలోని క్రిస్టియన్ ఫ్రైన్స్ పబ్లిషింగ్ హౌస్ లో ఉన్నది. ఈ గోళాన్ని తయారు చెయ్యటానికి 608 రంగు రంగుల గాజు పలకలు ఉపయోగించారు. దీనిని 95 అడుగుల కైవారంగల కంచుచట్రంలో అమర్చారు. భూమధ్యరేఖ వెంబడి కంచుగడియారాలు అమర్చి ఏ దేశంలోని గడియారం ఎంత సూచించేది తెలియచేస్తారు. అయితే ఈ భూగోళంలోని సరిహద్దులు 1935 నాటివి. (అందుకే పాకిస్తాను ఇండియా నుంచి వేరుగా చూపలేదు.)

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

చూడ ముచ్చట!

పంపినవారు,
కె. ఎస్. విమల, గుంటూరు

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

గూడు ఎచ్చట ?

పంపినవారు :
కె. ఎన్. విమల, గుంటూరు

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1969 ఆక్టోబర్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును

- ★ పై పోటోలకు నరి వివర వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)
- ★ ఆగస్టు నెల 20-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరి వ్యాఖ్యలు ఎంత మూత్రమూ పరిశీలించబడవు.

- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెప్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 20/లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన వ్రాసి, ఈ ఆద్రనుకు పంపాలి.—చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, ముద్రాసు-26.

ఆ గ స్టు నె ల పో టీ ఫ లి త లు

మొదటి పోటో : చూడ ముచ్చట!

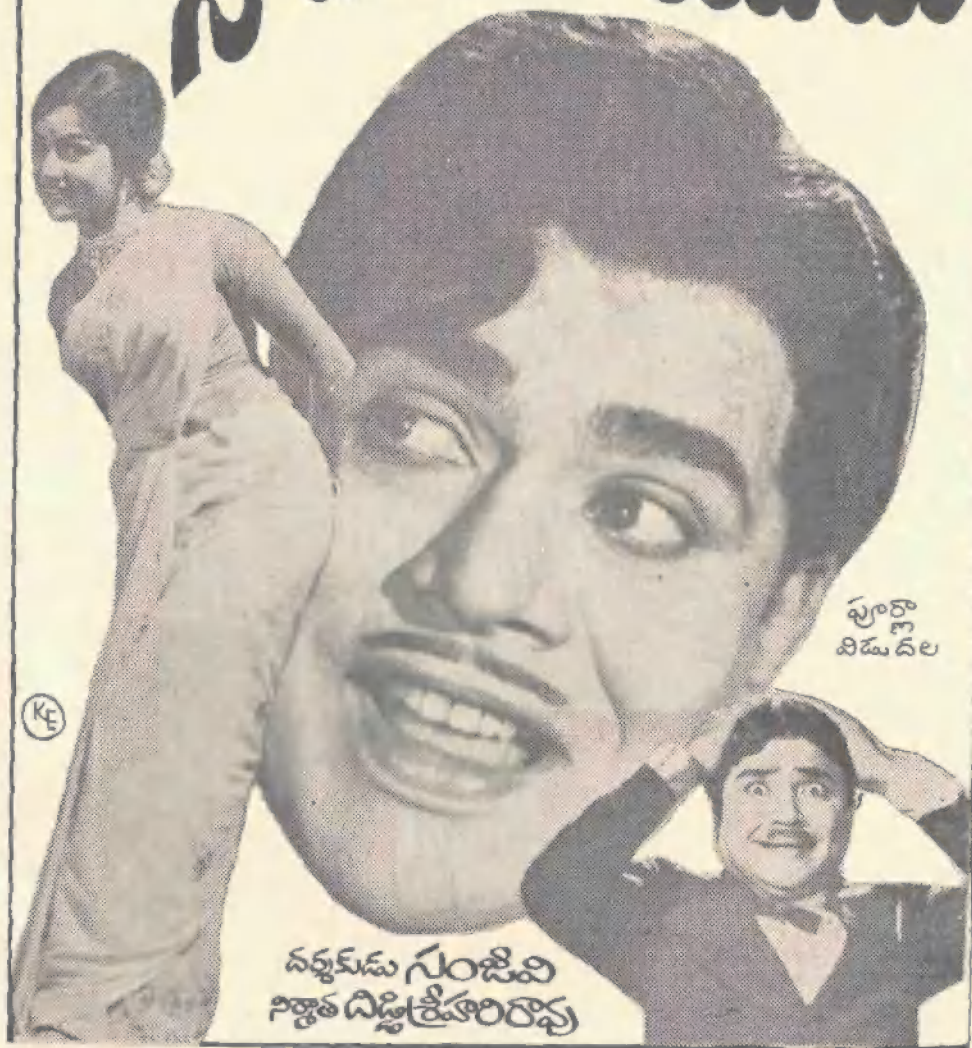
రెండవ పోటో : గూడు ఎచ్చట?

పంపినవారు : కె. ఎస్. విమల,

ఓల్డ్ పట్టాభివృథం, గుంటూరు.

విహమతి మొత్తం రు. 20/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

హరిహర ఫిలింస్
నాటకాల రాయుడు

‘నన్ను కాలేజీ క్రికెట్ జట్టుకు
కేప్టెన్ గా ఎంచుకొన్నారు!’

కానీ, కొన్ని వెర్రిలకు ముందు
నాకు ఎల్లప్పుడూ నీరసంగా
వుండేది. అందువలన నన్ను
క్రికెట్ జట్టులో చేర్చుకోలేదు.
ఒక దాకర్ని చూడాను.

దాకర్లు ఇలా అన్నారు: “నీకు
వదువుకు, అది నీ కావలసిన
అదనపు శక్తి కోసం రోజూ
హార్లిక్స్ త్రాగు.”

హార్లిక్స్ అద్భుతంగా
పనిచేసింది. నా ఓవీక,
ఓత్తాహమంప చూచి
నన్ను క్రికెట్ జట్టుకు
కేప్టెన్ గా ఎంచు
కొన్నారు!

హార్లిక్స్
సహాయముతో
ప్రగతి చెందాను!

దురుగుగా వుండే యువతి యువకులకు వాళ్ళు
వినియోగపరిచే శక్తిని యిచ్చుటలో హార్లిక్స్
సహాయపడుతుంది. హార్లిక్స్ నీరసత్వాన్ని పోగొట్టే
మిమ్మరిని మంచి ఆరోగ్యముతో వుంచుతుంది.
చిన్న వారికి పెద్ద వారికి హార్లిక్స్ శ్రేష్టమైన
ఆహారము. రోజూ హార్లిక్స్ త్రాగుండి!

హార్లిక్స్ అదనపు శక్తిని కలిగియును!

హార్లి మిగత గం పాంకో
గోధుమ పిండి మిరియో మాల్ట్
దానిం పోషకవంశమైన పోరేయి
చెర్చి కాయా తేయవలసి

ముచ్చటైన ముగ్గులు వేయటం నేర్పుతున్నారా?
ఫోర్ హాన్స్ తో సరియైన దంత పంరక్షణను నేర్పండి

మీ అమ్మలు తమ వేద రంగవల్లి లాగా ముద్దు రొంగి పిల్ల, రియల్ వ్యూల రియల్ మో అమె
బిల్లులూ అలాగే ఉండాలంటే ఆ బిల్లులకు మీ పైజే ఉత్తమ. ఫోర్ హాన్స్ పి విరలగా పక్క
బిల్లులూ తెల్లగా తళతళలాడేవి. దిగుక్కు గట్టిగా. అదో గట్టిగా ఉండేవి. ఉండగల్గితే
తమిళం అమ్మలకి చెప్పండి. ఫోర్ హాన్స్ ఒకరకం వైద్యునినే నిర్మించేదింటి.
అందులో ఉన్న పైజే దిగుక్కు కావాలనే ప్రత్యేకమైన మందులున్నాయి. అవి దిగుక్కు బిల్లులకు
లాంటివి చేస్తుంది. పంరక్షణను నిర్మిస్తుంది. ఫోర్ హాన్స్ మీకు, మీ అమ్మలకు కలిసి
బాక్ పేజీ, కమిక ప్రతిరూపి, ఉదయం విరిగి ఫోర్ హాన్స్ బాక్ పేజీలో పక్కకుడు
గోతరం అమ్మకి చేర్చండి. కలిపితే ఉండవలసిన పక్కకి కలిపి పంరక్షణ కావాలి.

లాగు చేయక ఫోర్ హాన్స్ తో దంతపంరక్షణను ఇప్పుడే నేర్పండి

ఉచితం : "పత్త, ఇగుళ్ళను గురించి పిమ్మకొవలసిన శ్రద్ధ" అనే కంఠం
దిక్రాలోమిడ్లు ఈ పుస్తకం అనేక విషయాలను తెలుపుతుంది. చదివాల్సి
కొలిపింది. (కవాలా అమ్మల) 18 పై. రక్కం పంపండి.
అక్షరాలు : మానక్వ తెలంగాణ అక్షరాల బ్యూరో, రోస్ట్ర బ్యూరో నం. 11111, హైదరాబాద్.
పేజీ
అక్షరాలు
1) దివి కావలసిన అనే ప్రతిరూపి : తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, మరాఠీ, గుజరాతీ,
ఉర్దూ, తెలుగు, అరబిక్, హిందూ, కన్నడ.
2) ఈ పుస్తకం అతడు చదివే పుస్తకాలలోని మొదటి పాఠ్య

ఫోర్ హాన్స్

బాక్ పేజీ—
ఒక దంత వైద్యుడు
నిర్మించినది

వైరలో!

విషమల

క్రాంగ-నక్క

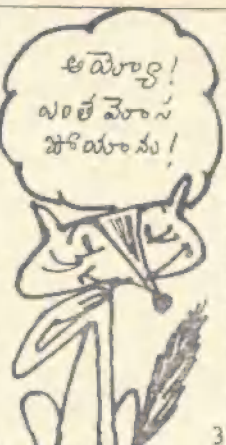
(నీతికథ మగ్గసారి)

రాబ్బు ఉడువిలో నీవనించే జుల్మల మూరినక్క. తన తాతా ఉడివిలో నీవనించే వారిని బోయాకొట్టాం చొప్పు మంటాయి ట్టుము. ఒక నాడు...

అమోయకమైన కొంగ-నక్కరని విందుకు వేలిచి పలచచి పట్టించింది

2

3

వెంటనే శంకర రాజుని విందుకు పిలిచి...

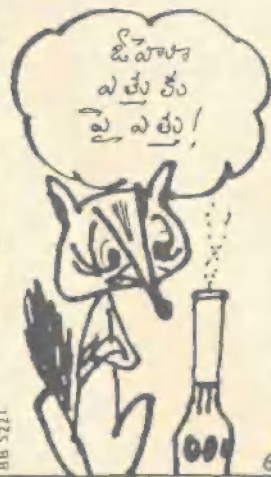
4

...ఈ శగాల్పించే బ్రూక్ బాండ్ A-1 డస్ట్ తేనెటీని ఇచ్చింది... నిడు పాటి మెడగల మోజాలతో!

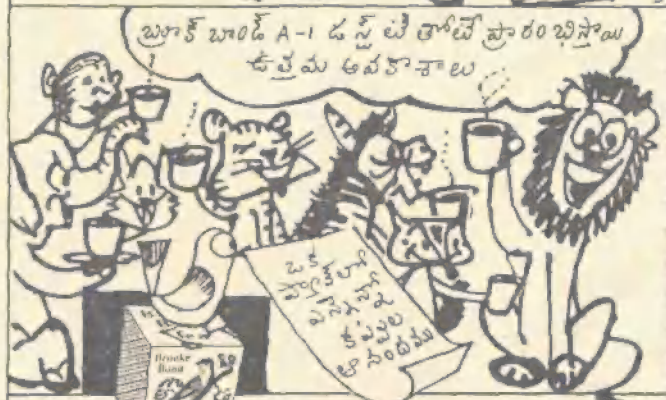

5

రాబ్బుకు బాగా తెలిసింది పాడిము

1125 988

6

రాబ్బుకి అహంకారం లేగింది-అందిరికి సమానంగా కుచికరమైన A-1 డస్ట్ తేనెటీనిని చెప్పినాడు. 7

LET'S TAKE AN OATH

India completes 22 years of Independence today. But we have not stopped anglicizing ourselves... rather, we are outdoing the British in some ways. Even today we prefer to buy goods with English names, though they be made in India. We squander our national wealth by sending it out in great sums. Let us take an oath on this auspicious Independence Day that we shall buy and use only Indian goods, made mostly from Indian components and Indian ingredients... they are a match for any foreign manufacture. Let us pray to God to eradicate our mental slavery, and lead us to the path of real freedom. Jai Hind.

AYURVED SEVASHRAM PRIVATE LTD.
 UDAIPUR ■ VARANASI ■ HYDERABAD.

hema' AS-80A

అప్పుక చూడండి!
యస్.వి.యస్ ఫిలిమ్స్

నిండు వూదయాలు

నిర్మాత: యం.జగన్నాథరావు
దర్శకత్వం: కె.విశ్వనాథ్ B.ఎ.,

ఆంధ్రజోతి, ప్రజాసంఘం
నీడెడ్, నవభారత్, ప్రసూర్, సుధా చిత్ర

AWARDS!

WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

भारत सरकार
सूचना और प्रसारण मंत्रालय
छपाई और सजावट पर राजपुर
सूचना प्रमाणपत्र

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD
CHANDANAM BUILDINGS MADRAS-26

మీ ధనాన్ని పంజరంలో బంధించటం ఎందుకు

పెయిన్ బిల్ డాచి, ఆదా చెయ్యండి

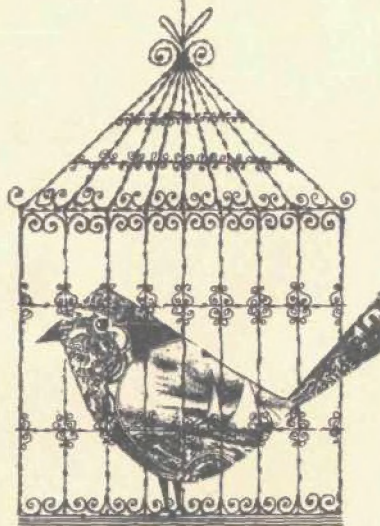
మీ ధనాన్ని యింటివద్ద ఆలంబేసి దాదినంతమాత్రం చేత మీ ధనానికి భద్రత వుండదు. అంతేకాక మీ ధనం సామర్యవలె ఏమీ పుత్తూర్తి చెయ్యదు. మీ ధనాన్ని బయటలో దాచినట్లయితే మీ ధనానికి ఎంత భద్రత చేకూర్చుకుంటే కాకుండా పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం, ఎగుమతులు మొదలైన అనేక పుత్తూర్తి కార్యకలాపాలకి మీ ధనం వుపకరిస్తుంది; తద్వారా జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ అభివృద్ధికి దోహదం చేస్తుంది.

అంతేకాదు, మీ ధనం మీకు వడ్డీ గణించి పెరుగుతుంది. అందుచేతనే అంతకంతకీ ఎక్కువ మంది తమ ధనాన్ని బయటలో దాచుకుంటున్నారు—నమర్ర వంతమైన సేవని చిరునవ్వుతో చేసే బ్యాంకు బయటలో!

పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్

1896 నుండి భారతీ సేవ చేస్తున్నది

బ్యాంకు రైజర్ : యస్. సి. శ్రీరా

PRIPNB/697 TE A

